

Рôкъ XII. Скрентонъ, Па., Четверъ 23-го Юнія, 1904. Число 25. — Vol. XII. Scranton, Pa.. Thursday, June 23, 1904. No. 25.

На увагу всѣмъ мѣсцевымъ секретарамъ и всѣмъ членамъ „Р. Н. Союза“.

Доки не выйдуть новй статуты оголошенй другомъ въ орґанѣ „Союза“, доти всѣ члены мають придержувати ся старыхъ статутôвъ.

С. Ядловскій,
головн. секретарь.

НОВИНКИ.

— СТРАШНА пригода лучилась въ Середу 15 с. м. на пароходѣ „Дженерелъ Слокумъ“ въ Ню-Йорку. На пароходѣ находилось поверхъ 1600 людей по бôльшôй части жѣнокъ и дѣтей, членôвъ нѣмецкои лютераньскои церкви на 6-ôй улици, що ѣхали на прогульку. Наразъ въ долѣ корабля повставъ страшный огонь, котрый при помочи сильного вѣтру зкоро обхопивъ цѣлый пароходъ. Що дѣялось тогды на покладѣ годѣ описати. Пасажиры кричали, плакали, доптали однй другихъ, гинули въ огни въ найстрашнѣйшихъ судорогахъ або скакали у воду де потопились. До сеи поры вôднайдено 658 трупôвъ, 323 людей не могли ще знайти а 60 лежить у шпиталяхъ.

Сподѣють ся, що всѣхъ людей згинуло въ сѣй катастрофѣ 951. Таке грôзне нещасте переразило кождого. Публика збирае запомоги для потерпѣвшихъ и сподѣесь сколектувати на сю цѣль 150.000 долярôвъ. Минулого Понедѣлка коронеръ зачавъ робити урядове доходжене. Єсть пôдозрѣне, що компанія, котрои власностію бувъ згорѣвшій пароходъ, найбôльшій пароходъ прогульковый, затруднила на нѣмъ за таний грошѣ людей некомпетентныхъ, не знаючихъ своеи рѣчи, абы тôлько ишовъ бизнесъ. Люде тй, скоро лишь довѣдались про огонь, вмѣсто ратувати пасажирôвъ, чимъ скорше самй утѣкали, щобы спасти свое жите.

Пказуе ся также, що корковй поясы ратунковй, були зовсѣмъ до нѣчого, такъ само поруча на покладѣ корабля були пôгнилй, човны ратунковй дѣравй, кишки огневй попсованй. Видно, що испекторы не дуже оглядали сей корабель пôдчасъ инспекціи и на слѣпо выдавали компаніи позволеня потрѣбнй до веденя бизнесу. Рѣчь майже очевидна, що тутъ завинила компанія, але на кого вкаже коронеръ якъ на виновника сеи страшнои катастрофы, про се годѣ на разѣ знати. Корабель „Дженерелъ Слокумъ“ зôставъ побудованый 13 лѣтъ сему въ Бруклинѣ, бувъ 263 стôпъ довгій а 38 стôпъ широкій. На нѣмъ могло помѣститись 2500 людей.

НАРОДНЫЙ ФОНДЪ РОСТЕ ДАЛЬШЕ!

— Въ Fredericktown, Pa. дня 28. мая б. р. на весѣлю Стефана Бидзѣра забравъ голосъ Иванъ Петриско и щиро промовивъ до гостей, абы забавляючи ся весело не забували и за Народный Фондъ, бо справа утвореня Рускои Бурсы для рускихъ дѣтей есть дуже важна и пекуча.

Єго просьба не була даремна, бо въ тôй хвили зложили по 50 цт.: Ив. Петриско, Ив. Данчь, Ив. Соколъ, Марія Кулѣй; по 25 ц. зложили: Юр. Бабичь, Вас. Гарбуцъ, Мих. Когутъ, Мих. Бенца, Вас. Кричфалуши, Анна Петриско, Фер. Стойка, Мих. Доробанъ, Терезія Сверенюкъ, Ив. Апшай; по 20 ц. Марія Петриско и Ив. Йлькôвъ; по 10 ц. А. Чобей, В. Молодый, В. Бенца, М. Кричфалуши, В. Соколъ, Ф. Кричфалуши Бѣляничь, Стеф. Бидзѣръ; а Лучка Стойка 7 ц.; по 5 ц. В. Маюръ, И. Цьопакъ и Й. Мигалчукъ.

Желаемо молодятамъ якъ найкрасшои долѣ и щастя, а щира подяка всѣмъ жертводателямъ тай ч. Ив. Петрискови, що не жалововъ трудôвъ и занявъ ся зôбранемъ жертвъ на Народный Фондъ! Просимо и прочихъ Русинôвъ америк. збирати жертвы при кождôй нагодѣ.

Въ New York школяръ Михайло Парилякъ зôбравъ 50 ц. а Анна Мишковска жертвовала $1.00 на Народный Фондъ. Славно!

Въ Syracuse, N. Y. о. Вас. Гривнакъ жертвовавъ $5.00 на Народный Фондъ.

Зъ Anconia, Conn. о. Ал. Улицкій жертвовавъ $1.00.

— КАРДИНАЛЪ противъ Папы. Якъ звѣсно теперѣшный Папа выдавъ розпорядженє, щобы жѣнки не спѣвали по костелахъ. Кардиналъ Ґибонсъ зъ Балтиморъ, Мд. противный тому. Вôнъ каже, що не бачить причины чому бы жѣнки не мали брати участи въ хорахъ католицкихъ костелôвъ, тымъ бôльше, що жѣночй голосы додають красы и выразу набожнымъ пѣснямъ.

— МИНУВШОИ недѣлѣ арештувавъ шерифъ повѣту О'Клеръ зъ Висконсинъ на потягу одного злодѣя. Заки однакъ мавъ часъ его закувати, злодѣй стрѣливъ до шерифа зъ револьвера раняче его смертельно, выскочивъ зъ потягу, котрый находивъ ся въ повнôмъ бѣгу и утѣкъ. Шерифъ померъ а убійника еще не зловили.

— ЦѢКАВОИ операціи довершивъ докторъ Ваґнеръ въ Чикаґо минулого Четверга на 15 лѣтнôмъ хлопцю, котрый выстрѣломъ зъ револьверу хотѣвъ вôдобрати собѣ жите. Куля попала въ серце, однакъ лѣкаръ зôшивъ серце самоубійника, застановивъ уплывъ крови и уратовавъ его жите.

— ШѢСНАЙЦЯТЬ міліонôвъ за фунтъ — се теперѣшна цѣна нововôдкрытого металю званого радіюмъ. Докторъ Лі зъ Филаделфіи, Па, каже, що вôдкрывъ спосôбъ при помочи котрого буде мôгъ выробляти радіюмъ далеко дешевше, бо фунтъ буде продавати лишь за пôвъ міліона долярôвъ!

— ЦѢНА мяса иде чимъ разъ высше въ гору. Теперѣшна цѣна е найвысша, яка колинебудь була вôдъ часу цивільнои вôйны. А все те завдяки мясному тростови.

— ВЫТЯГЪ зъ жала пчолы мае бути знаменитымъ лѣкомъ проти ревматизмови. До такого заключеня дôйшли ученй и вже невдовзѣ стане ляболаторія коло Филяделфіи въ котрôй будуть приготовляти сей вытягъ.

— МИНУЛОГО Четверга страшный гураґанъ перелетѣвъ понадъ островъ Кубу несучи знищене и смерть. Сорокъ пять осôбъ зôстало убитыхъ, кромѣ сего много раненыхъ а шкоды заприченй доходять поважнои сумы.

— ЯПАНЦѢ а мы! Пôсля рôчного звѣту японьского міністерства просвѣты, було въ роцѣ 1901. въ Японіи 66 чужинцѣвъ учителями, зъ того 21 Нѣмцѣвъ, 15 Анґлійцѣвъ и 12 Американьцѣвъ. На сто хлопцѣвъ обовязаныхъ ходити до школы, ходило 94, а на 100 дѣвчатъ ходило 82. А у насъ въ старôмъ краю въ Галичинѣ, на обовязаныхъ сто рускихъ дѣтей, ходило до школы ледви 40 Не диво отже, що межи нашими Русинами въ Галичинѣ на сто людей заледви 30 умѣе читати и писати, а 70 жие безъ свѣтла науки — якже намъ може добре поводити ся?

— ПОЛЯКИ казять ся коли бачуть, що народъ рускій орґанізуе ся и рве ся до просвѣты. Они уживають рôжныхъ вышуканыхъ средствъ, щобы спинити сей рухъ и не допустити до того, щобъ хлопы рускй прозрѣли. За послѣднй два роки найкрасше зъорґанізували ся гуцулы въ пожарничихъ товариствахъ „Сѣчь“. Полякамъ було се солею въ оцѣ — щобы отже знищити тй товариства, пустили поголоску, що гуцулы въ означеный день мають вырѣзати всѣхъ Полякôвъ и Жидôвъ, спровадили вôйско, и многихъ арештували. Помежи иньшими, арештували також священика Попеля, котрый найбôльше трудивъ ся около просвѣты и орґанізаціи гуцулôвъ. Зъ пятьохъ арештованыхъ выпущено доси трьохъ, а задержано лишь Соломѣйчука и Коржука зъ Жабя. Увôльненй оповѣдають, що надъ ними люто збиткували ся жандармы, коли вôдводили ихъ до вязницѣ. Величавымъ тріюмфальнымъ походомъ бувъ поворотъ о. Попеля до Довгополя по увôльненю его зъ вязницѣ. Народъ почавши вôдъ Кутъ здовжь Черемошу выходивъ хмарою зъ сѣлъ и зъ плачемъ цѣлувавъ по рукахъ свого „батька“, якъ называють о. Попеля. Передъ Довгополемъ выйшло напротивъ о. Попеля до 10.000 Гуцулôвъ. Такои маніфестаціи надъ срѣбнолентымъ Черемошомъ въ цѣлôй области Чорногоры ще не бачено.

— ФІЛІЯ „Просьвіти“ въ Н. Санчи купила, прекрасну реальность на помѣщене Лемкôвского Банку, читальнѣ и украиньско-рускои бурсы. Въ той спосôбъ украиньско-рускй институціи въ столици Лемкôвщины оперлись на тривкôй основѣ и стануть теперь тымъ успѣшнѣйшими пôдоймами національнои свѣдомости и добробиту.

— ЗЪ Росіи доносять, що 17 пѣхотинцѣвъ въ Полтавѣ и 5 въ Кременчузѣ поставлено передъ военный судъ и на основѣ выроку розстрѣляно, позаякъ выкликали бурливу демонстрацію противъ высилки новыхъ полкôвъ (33 и 34) на поле вôйны. Справа була така поважна, що головнй команданты полудневои ґуберніи, ґен. баронъ Канбарсъ выѣхавъ сейчасъ на мѣсце зъ Одесы а Сухомлиновъ зъ Києва.

— РОЗБИШАКИ высадили динамітомъ тренъ. 17-го червня двѣ милѣ на всхôдъ вôдъ Bearmont, Mass. напало трохъ замаскованыхъ розбишакôвъ на потягъ, щобы зрабувати експресову касу. Вôзъ експресовый и пакунковый высадили динамітомъ, а желѣзна каса вылетѣла дахомъ воза. Однакъ розбишакамъ не удало ся розбити касы, бо мусѣли втѣкати. Въ погоню за ними пустили ся узброенй пасажеры. Зъ людей нѣхто не стративъ житя.

— ІНТЕЛІҐЕНЦІЯ японьского а російского вояка. Дотеперѣшнй успѣхи Японцѣвъ та цѣлу ихъ незвычайну второпнôсть пôдчасъ вôйны треба приписати великимъ заходамъ японьского правительства въ послѣдныхъ десяткахъ лѣтъ около двигненя народного образованя. На 100 російскихъ воякôвъ пересѣчно 96 не вмѣе анѣ читати анѣ писати, у Японцѣвъ лише 5 на 100. Тымъ и поясняе ся по части японьска высшôсть на вôйнѣ, бо чейже не можливо, щобы російскй вояки думали за себе и поводили ся подôбно якъ образованй Японцѣ, коли опинять ся въ критичнôмъ положеню. Те саме вôдносить ся до російскихъ офіцирôвъ. Здôбнѣйшихъ офіцирôвъ, але свободолюбныхъ и вôльнодумныхъ засилае рядъ російскій на Сибѣръ — а тй що служать при вôйску се люде приголомшенй кнутомъ — отже не могуть дорôвнати Японцямъ. Отъ чи не лѣпше то дати народови свободу нехай образуе ся, якъ тримати его пôдъ кнутомъ, и везти на зарѣзъ жовтôй расѣ.

Народнѣ думы про Хмельниччину.

Жовтоводска битва.

I.

Чи не той то Хмель, що коло тычинъ веть ся?
Гей то Хмельницкій, що зъ Ляхами беть ся!
Гей поѣхавъ Хмельницкій и къ Жовтому броду:
Гей не одинъ Ляхъ лежить головою въ воду.
„Не пий, Хмельницкій, дуже тои жовтои воды:
Иде на тебе Ляховъ сорокъ тысячь хорошои вроды".
„А я Ляховъ не бою ся и гадки не маю;
За собою потугу великую знаю;
И ще и орду за собою веду,
А все, вражѣ Ляхи, на вашу бѣду".
Утѣкали Ляхи, погубили шубы;
Гей не одинъ Ляхъ лежить, выщеривши зубы.
Становили Ляхи дубовіи хаты —
Прийдеть ся Ляшенькамъ у Польщу втѣкати.
Утѣкали Ляховъ деякіи повки,
Ляхôвъ ѣли собаки и сѣрѣ вовки.
Гей тамъ поле, а по полю цвѣты;
Не по однôмъ Ляху заплакали дѣти!
Гей тамъ рѣчка, рѣчка, черезъ рѣчку глиця,
Не по однôмъ Ляху зосталась вдовиця.

II.

Ой то Ляхи гайдамахи Вкраину зрубали;
Течуть рѣчки кервавіи темными лугами.
— Ступай коню, пôдо мною широко ногами
Идуть Ляхи гайдамахи въ погоню за нами. —
Летить орелъ понадъ хутôръ а въ повѣтру веть ся
Ой тамъ, ой тамъ бѣдный козакъ зъ Поляками беть ся,
Ой годѣ вамъ, вражѣ Ляхи, руську кровцю пити —
Не єденъ Ляхъ молоденькій посиротивъ дѣти!

Торжество руского народа.

Розлили ся крутѣ бережечки, гей гей по роздолѣ,
Пожурились славнѣ козаченьки, гей гей у неволѣ,
Гей вы хлопцѣ, вы добрѣ молодцѣ, гей гей не журѣть ся,
Посѣдлайте конѣ вороніи, гей гей садовѣть ся.
Да поѣдемъ у чистее поле, гей гей у Варшаву,
Да наберемъ червонои китайки, гей гей на славу,
Гей щобъ наша червона китайка, гей гей не злиняла,
Да щобъ наша козацькая слава, гей гей не пропала,
Гей щобъ наша червона китайка, гей гей червонѣла,
А щобъ наша козацькая слава, гей гей не змарнѣла!
Гей у лузѣ червона калина, гей гей похилила ся
Чогось наша славна Украина, гей гей засмутила ся?
А мыжь тую червону калину, гей гей да пôднимемо,
А мыжь свою славну Украину, гей гей да розвеселимо.

Зъ „Поступу".

РОДА РОДА.

Побѣдники.

(Параделя.)

Дрожачи, стояли вôвцѣ въ загородѣ и тиснули ся до себе. Ихъ змыслы, заостренѣ страхомъ передъ смертію, прочули близькôсть хижакôвъ скорше, чимъ пастухи, а навѣть скорше, чимъ строгѣ псы, що стерегли загороды.

— Вовки, — шепнувъ баранъ Коюнъ.

— Два вовки — прошептала Мелема, що крôзь бальки глядѣла уважно у тьму.

— Три вовки! — кликнувъ баранъ Кочь, — побудѣмъ псôвъ!

Заблеяли и обудили найчуйнѣйшого пса. Надслухавъ, вôдкрывъ вовкôвъ и безъ намыслу кинувъ ся зъ шаленымъ витемъ до фѣртки, абы зловити за горло злодѣя Сарика, що тамтуды якразъ хотѣвъ протиснути ся.

Гей, сейчасъ стали на тôмъ самôмъ мѣсци всѣ ѣдкѣ псы, — пастухи поскакали зъ леговищь зъ сокирами и рушницями, загремѣли выстрѣлы, — крикъ, харчане душеныхъ, вите укушеныхъ, жалôбнѣ голосѣня покалѣченыхъ.

— — — — — — — — —

Геть делеко по снѣгахъ переслѣдували пастухи и псы утѣкаюче Саракове товариство.

Въ ровѣ пôдъ плотомъ лежала, купаючи ся у своѣй крови, вовча матѣрь Дишикурда и стогнала:

— Не дивую ся вôвцямъ, що насъ боять ся, бо вони боять ся за свое жите. Не дивую ся людямъ, що насъ переслѣдують, — вони стережуть своеи поживы. Але дивую ся псамъ. Що гонить ихъ, абы вони були гнѣвнѣйшѣ и строгійшѣ противъ насъ, чимъ ихъ господарѣ-пастухи? Та-жь вôвцѣ — се не ихъ вôвцѣ, и вони не ѣдять ихнього мяса, не пють ихнього молока и не можуть стричи ихньои вовни? — Чому забувають вони насъ — свою родину — отѣ голоднѣ, дикѣ своякы? Коли вони, ситѣ, весь вѣкъ ситѣ здрадники плекають въ розкôшнôй неволѣ свои черева, тодѣ мы — вôльнѣ та нещаснѣ — блукаемо помѣжь хащѣ та тернину — и не маемо скаженѣйшихъ ворогôвъ вôдъ нашихъ хорошихъ браткôвъ... наймитôвъ...

Зъ тыми словами скôнчила свое жите пôдъ плотомъ у ровѣ вовча матѣрь Дишикурда.

— — — — — — — — —

Вернули пастухи, тяжко обладованѣ здобутыми шкôрами. Скачучи и тріюмфально выючи, лестили ся псы коло своихъ володѣтелѣвъ.

— Тяжка була битва, братя! — крикнувъ найстаршій зъ пастухôвъ. — Треба покрѣпити ся виномъ. Хлопче, принеси сюды бутельку.

И посѣдали коло наново розжаренои ватры.

Вôвцѣ шептали щось, пильно нараджували ся. Потôмъ протиснувъ ся помѣжь колы плота старый баранъ Коюнъ, ставъ передъ пастухами и заговоривъ:

— Дякую вамъ, панове, що живите насъ и стережете! Дякую, горячо дякую вамъ и псамъ за те, що вы оборонили насъ передъ хвилею зъ великого небезпеченьства! Дякую въ имени цѣлои череды!

Приязно кивнувъ головою старый пастухъ.

— Красно се, що вы, вôвцѣ, признаете нашу дбалôсть и старанность. Мы дуже часто жите свое выставляемо на ґру задля вашого добра, тожь вашимъ обовязкомъ є вôдплачувати ся намъ любовію за нашѣ добродѣйства! Иди зъ Богомъ и запевни череду про нашу дальшу ласку.

Баранъ вôдôйшовъ.

Пастухи пили вино и одинъ зъ нихъ сказавъ:

— Вы не голоднѣ, братя, пôсля ловôвъ? Якбы се было, якбы мы убили старого барана Коюна?...

Пер. Мир. Стечишинъ.

Листъ изъ Старого краю

Делеґаціи

то є законодатна институція, зложена зъ выбраныхъ членôвъ австрійского парляменту та угорського сойму, а такожь Палаты Панôвъ, яка радить надъ спôльными справами Австріи та Угорщины. Членôвъ до делеґацій выбирають въ парляментѣ правительственнѣ партіи зъ помѣжь себе, такъ що малѣ опозиційнѣ партіи, якъ отъ соціяльно-демократична або руськѣ послы, до делеґацій нѣколи не можуть дôстати ся, бо великѣ правительственнѣ партіи не дадуть на нихъ голосу. Специяльно що-до руськихъ послôвъ, то давнѣйше засѣдавъ въ делеґаціяхъ пос. Барвѣнській, выбираный туды „Коломъ польськимъ"; але теперь, коли Барвѣнський зачавъ въ галицькôмъ соймѣ опозиційну політику, „Коло польське" выбрало въ делеґаціи не його, а гофрата Длужанського, якому очевидно нѣчого не въ головѣ крôмъ ранґи и мандату.

Такимъ чиномъ делеґаціи, немаючи въ собѣ опозиційныхъ послôвъ, ухвалюють одноголосно все, що правительство захоче. Иньша рѣчь, що и при опозиціи було бы такъ само, бо и при опозиціи найдеть ся правительственна бôльшôсть, або, коли опозиція дôйде до бôльшости, стае сама правительствомъ и душить тыхъ, що не годять ся зъ нимъ. Перемѣняють ся отже ролѣ, а змѣстъ людського житя остае той самый.

Отже австрійськѣ делеґаціи ухвалили на жадане правительства 381 міліонôвъ коронъ на вôйсковѣ выдатки, бо — каже правительство — Австро-Угорщина мусить зброити ся, абы була такъ само сильна та могуча, якъ иньшѣ державы. Зъ тои могучости народамъ очевидно нѣчого не прійде, але заплатити мусять, заплатити на те вôйсько, котре держава й капіталісты тримають головно на те (бо вôйна зъ чужою державою рѣдко коли лучаесь), абы було кому „успокоювати" кулями та шаблями робучій народъ, коли сей страйкуе або въ иньшій способъ упоминаеть ся о свои права, о хлѣбъ и свободу.

Въ додатку австрійське правительство ще й пускае тумана, якъ якій циганьскій ворожбитъ темнымъ людямъ, и говорить, що тыхъ 381 міліонôвъ на вôйсько не будуть нѣякимъ тягаремъ для народу, бо довгъ затягненый на ту цѣль буде сплачуваный изъ надзвычайныхъ выдаткôвъ вôйськового буджету. Въ вôйськовôмъ буджетѣ находить ся теперь 27 міліонôвъ надзвычайныхъ выдаткôвъ, отже теперь тѣ грошѣ мають ити на покрыте довгу. Значить: платити 25 рокôвъ (бо за той часъ мае бути сплачена позичка) по 27 міліонôвъ, то по думцѣ австро-угорського правительства не єсть нѣякій выдатокъ анѣ нѣякій тягаръ для народу. Я про те й не згадувавъ бы, бо остаточно васъ въ Америцѣ се не такъ дуже обходить, — але думаю, що варта всѣмъ знати, якими дорогами ходить правительство, бо австро-угорське правительство не одно на свѣтѣ, а всѣ тѣ правительства меньше бôльше однаковѣ.

Выборы до галицького сойму въ тыхъ повѣтахъ, въ якихъ руськѣ послы поскладали мандаты, мають вôдбути ся, якъ я вже доносивъ, 14. с. м. Отже теперь вôдбувають ся вже правыборы. Якъ вони вôдбувають ся во всѣхъ повѣтахъ, про се нема звѣстокъ по ґазетахъ, але въ долинськôмъ повѣтѣ, де послувавъ и знову кандидуе о. Богачевській, одинъ зъ найострѣйшихъ опозиціонистôвъ у соймѣ, дѣють ся всѣ можливѣ надъужитя, абы лишь повалити о. Богачевського.

Якъ польська шляхта взяла ся повалити о. Богачевського, такъ знову москвôфілы на спôлку зъ польською шляхтою завзяли ся повалити въ брôдськôмъ повѣтѣ Барвѣнського, такъ що мабуть при выборахъ руській клюбъ не выйде въ давнôмъ числѣ, бо-жь звѣстна рѣчь, що въ Галичинѣ правительство мае ажь за богато способôвъ, абы переформувати на посла того, кого захоче. Впрочѣмъ не лише въ Галичинѣ, а кожде правительство пôдъ тымъ зглядомъ однакове. Де иде о интересъ правительства и капіталістôвъ, тамъ правительство не жахаеть ся ломити закона, бо-жь и самѣ законы, се санкція панованя сильного надъ слабшимъ...

Що можуть ґазеты...

Правда, що ґазеты и книжки, коли добре писанѣ, причиняють ся до народнои просвѣты, але не можна заперечити, що богато ґазетъ не мае теперь на цѣли просвѣту народу, але интересъ редакторôвъ. Такѣ ґазеты не соромлять ся пускати въ свѣтъ брехнѣ и выдумки, абы лишь було „цѣкаво", абы народъ дававъ грошѣ...

Зъ великимъ здивованемъ вычитавъ я въ 19. ч. „Свободы" зъ 12. мая с. р. що американськѣ ґазеты подають, що у Львовѣ на 1. мая прійшло до бôйки мѣжь соціяльными демократами а робôтниками зъ партіи Брайтера и въ тôй бôйцѣ убито 5 людей. Отже нѣчого подôбного не було. Свято 1. перейшло тутъ зовсѣмъ спокôйно, ажь занадто спокôйно. Що до Брайтера, то вôнъ не мае нѣякои зъорґанізованои партіи, лишь особистыхъ прихильникôвъ, такъ мѣжь мѣськими селянами, якъ такожь мѣжь низшими урядниками, котрѣ його й выбрали посломъ зъ V. куріи.

2. червня 1904. М. Л.

ДОПИСИ.

Зъ St. Michael, Alaska.

Русинôвъ нема тутъ анѣ одного. Єще въ роцѣ 1898 здибавъ я тутъ одного Русина — Григорія Марушечку, котрый робивъ тогды яко палячь на пароходѣ. Пôзнѣйше, коли пôдучивъ ся вже по анґлійски, доробивъ ся дуже гарного маєтку — поѣхавъ до Канады, купивъ землю, оженивъ ся и гарно господарить. Отъ берѣмъ собѣ зъ него примѣръ, що если чоловѣкъ совѣстно працюе, то и маєтку доробить ся. Дуже добре бы було, якъ бы Русины посували ся дальше на захôдъ, бо тамъ и земля лѣпша и богато е еѣ до роздачи въ Oregon, Washington, California, Montana, и пустынѣ Аляшки суть урожайнѣ хочь и зимнѣ троха.

Пишуть ґазеты, що Японія бе Росію — ось на тôмъ маемо мы Русины гарный примѣръ що то значить наука — така мала Японія потрафить ставити опôръ такôй великôй Росіи — здало бы ся намъ Русинамъ и вôдъ Японцѣвъ дечого научити — хочь они Монґолы.

Григорій Крайнôвскій.

Зъ Beaver Creek, Alta. Кан.

Не бôльше тому якъ десять лѣтъ, вôдъ коли Русины зачали еміґрувати зô старого краю до Канады. Найбôльше Русинôвъ поселилось въ пôвнôчнôй Албертѣ а особливо въ кольоніи Beaver Creek, де вже самѣ рускѣ фармеры. Коли народъ нашъ приѣхавъ до Америки, коли зазнавъ тутешнои свободы и побачивъ, що коли совѣстно буде працювати, то може чогось доробити ся, то неразъ згадувавъ про бѣду и неволю, якои зазнавъ въ старôмъ краю. Пригадувалась нашимъ людямъ тяжка крована праця, котрои плоды не споживавъ вôнъ самъ — а податки пожирали. Бѣдный хлопъ годувавъ корову, робивъ сыръ и масло, но не для себе а для панôвъ. А тутъ въ Америцѣ цѣлкомъ инакше, тутъ нема нѣ хлопа, нѣ пана — всьо рôвне. И не мôгъ нашъ народъ натѣшитись гараздомъ и свободою, якои тутъ зазнававъ. И декотрѣ доробились вже гарного маєтку. Але якъ то приповѣдка каже, що чоловѣкъ не може терпѣти гараздови а бѣдѣ мусить, такъ то и зъ нашими Русинами въ Канадѣ було. Коли вже нашѣ люде зжили ся зъ достаткомъ, зачали забувати на давну бѣду и неволю, а забажали ще бôльше и бôльше маєтку. Зъ часомъ выбудували церковь и дуже ихъ се тѣшило, що самѣ були комітетами. Спровадили священика, але декотрѣ зъ нихъ обходили ся зъ нимъ негречно, такъ, що священикъ нагнѣвавъ ся на нихъ. Однакъ чеснѣ люде станули по сторонѣ священика а тыхъ кôлькохъ перейшло на православіе и хотѣли потягнути за собою церковь. Прийшло до процесу и они програли, мимо того що дуже аґітували межи народомъ за православіемъ и навить обѣцяли нагороды. Они казали, що російскій царь є богатый, то ихъ запоможе, если они перейдуть на цареславіе. Але нашѣ люде добре знають, що царь російскій не хоче постояти за своими людьми въ Росіи не то за нашими братьми на Украинѣ, котрыхъ є тамъ 25 міліонôвъ. А ще бы мала болѣти его голова за канадійскими хрунями?

Теперь ходять нашѣ люде що недѣлѣ до церкви, а хрунѣ тôлько дивлять ся, щобы нѣхто зъ насъ не ставувъ ногою на ихъ quarter — а до церкви не мають приступу,

Таке то дѣе ся въ нашôй кольоніи, але я маю надѣю, що вже нѣхто не дасть ся одурити московскимъ перекиньчикамъ — а всѣ будуть твердо тримати ся своеи вѣры и народности.

Василь Романюкъ.

Справоздане зъ VIII. Головнои Конвенціи Руск. Народного Союза въ Шамокинъ, Па.

(Дальше.)

О. М. Стефановичь обяснивъ опôсля, що зъ причины такъ великои смертельности членôвъ за остатнй два роки каса Союза збôльшила ся лишь о 4.027 дол. 06 цт.

Зъ нагоды десятьлѣтного ювилею Союза о. М. Стефановичь подавъ до вѣдомости, що за 10 лѣтъ умерло 134 членôвъ (мущинъ), по котрыхъ выплачено разомъ $67.669.98 посмертнои запомоги; а женъ умерло за 10 лѣтъ разомъ 85, по котрыхъ выплачено $26.333.25 посмертнои запомоги; дѣтей умерло за остатныхъ 6 лѣтъ 22, по котрыхъ выплачено $575.00; отже за 10 лѣтъ выплативъ Союзъ всѣхъ посмертныхъ запомогъ разомъ въ сумѣ $94.578.23.

На внесене бесѣдника всѣ участники Конвенціи повстали зъ мѣсць, щобы почтити память всѣхъ упокоившихся членôвъ Союза вôдъ початку его заснованя.

Окрôмъ того выплативъ Союзъ за 10 лѣтъ надзвычайныхъ запомогъ въ сумѣ $5.463.80.

Адміністрація за 10 лѣтъ т. е. головнй и рôчнй конвенціи, субвенція »Свободѣ«, платнѣ секретарямъ и касіерамъ, книги, друки, канцелярійнй и прочй дрôбнй выдатки выносили разомъ $27.157.85.

За 10 лѣтъ Союзъ мавъ приходу разомъ $145.193.22, а розходу мавъ $127.199.88, такъ, що по 10 лѣтахъ загальный станъ касы выносить $17.993.34, зъ чого зъ днемъ 15. мая 1904 р. готôвка въ банкахъ выносить $16.485.44, а давнй пожички выносять суму $1.507.90.

Выразивши щиру подяку урядникамъ за те, що вспôльно зъ нимъ трудили ся ревно надъ розвоемъ Союза, о. М. Стефановичь закôнчивъ свое справоздане просьбою, абы не тôлько урядники, але и всѣ члены дбали о дальшôй розвой Союза, бо однаковои помочи на выпадокъ потребуе каждый.

Потôмъ зачавъ здавати дволѣтне секретарске справоздане п. С. Ядловскій; зъ его справоздания оказало ся, що Союзъ мавъ за два роки $64.179.03 приходу а $60.134.32 розходу въ наслѣдокъ чого чиста надвышка приходу (по вôдтягненю рôжницѣ $17.65, яку контрольна комісія знайшла въ книжкахъ) выносить $4.027.06; а въ перенесеня готôвки, котру А. Шаршонь бувъ вôдобравъ вôдъ А. Шлянты на засѣданю урядникôвъ въ Scranton, Pa. дня 10. юлія 1902 р. въ сумѣ $12.458.38, такъ, що цѣла готôвка въ днемъ 15. мая 1904 р. выносить $16.485.44 а давнй пожички выносять $1.507.90, отже загальный станъ касы зъ днемъ 15. мая б. р. выносить $17.993.34.

Теперь выяснивъ секретарь подробно всѣ позиціи розходу за часъ двохъ лѣтъ а именно: каса Союза выплатила въ двохъ рокахъ **106** посмертныхъ запомогъ въ сумѣ $42.875.57, а надзвычайныхъ запомогъ за той самъ часъ було 17 выпадкôвъ и выплачено въ сумѣ $2.100.00; »Свободѣ« выплачено яко органови Союза (на пôдставѣ ухвалы зъ семои головнои Конвенціи) суму $8.015.00; секретарови и касіерови зъ ихъ канцелярійными выдатками и прочими почтовыми выдатками другихъ урядникôвъ выплатилось $1.841.93; мѣсцевымъ орґанізаторамъ за часъ двохъ лѣтъ выплатилось $1.045.40; за засѣданя, подорожи и діеты урядникôвъ въ справахъ Союза выплатило ся $499.05; за бонды головныхъ урядникôвъ выплатилось $64.94; за книги, вôдзнаки, друки, книжочки платничй, книга декляраційнй, печатки выплатилось $3.291.77; помôчь для Союза за часъ двохъ лѣтъ въ рôжныхъ справахъ выносила $400.66, такъ, що цѣлый розхôдъ за два лѣта есть $60.134.32.

Окрôмъ того секретарь здавъ справоздане зъ вôдзнакъ и платничихъ книжочокъ а рахунокъ сей представляе ся такъ:

Головный секретарь отримавъ 2.600 вôдзнакъ. Межи брацтва розôславъ 2.001 вôдзнакъ 599 есть на складѣ, зъ тыхъ 2.001, що розôслано помѣжь брацтва, вплынуло до касы за нихъ $1.201.05, а $499.80 есть на довгахъ. Вôдзнакъ для дѣтей було 500 зъ чого розôслано 200 а 300 есть на складѣ. За тыхъ 200 вôдзнакъ до касы вплынуло $109.75 а $27.25 остало на довгахъ, книжочокъ платничихъ розôслано вартости $350.00, зъ сего вплынуло до касы $273.70 а $76.30 ще на довгахъ.

Такожь здавъ точне справоздане за календарь зъ 1903 р. а то:

брацтва заплатили	169.75
»Свобода«	43.47
п. Ядловскій	18.65
п. Шаршонь	65.93
о. Н. Пôдгорецкій	15.00
Зôбрано за календарь разомъ	$312.80
Выдатки за календарь разомъ	200.58
такъ, що чистый дохôдъ выносить	$112.22

Опôсля секретарь перечитавъ, скôлько каждый вôддѣлъ числить членôвъ и якй мають довги.

На конець секретарь додавъ, що Союзъ зъ днемъ 15. мая 1904 р. числить всѣхъ членôвъ разомъ 5.857 и подяковавши мѣсцевымъ урядникамъ за вспôльну взаимну дволѣтну працю, закôнчивъ свое справоздане.

По нѣмъ забравъ слово касіеръ А. Шаршонь и заявивъ всѣмъ, що его книга, рахунка и каса цѣлковито годять ся зô справозданемь секретаря и заявивъ зъ болемъ серця, що за остатныхъ 2 лѣта умерло тôлько членôвъ, що за попередныхъ 8 лѣтъ, черезъ що и каса Союза не могла высше пôднести ся.

На тôмъ закôнчивъ касіеръ свое справоздане, а по нѣмъ зачавъ здавати справоздане предсѣдатель контрольнои комісіи о. Н. Пôдгорецкій:

Передъ двома роками Союзъ числивъ всѣхъ членôвъ 3.384 и 60 Вôддѣлôвъ. До дня 10. децембра 1902 р. число зменшило ся о 126 членôвъ помимо того, що и приступали новй члены.

Зъ днемъ 15. мая 1904 р. Союзъ числить всѣхъ членôвъ 5.857 значить, Союзъ взрôсъ (помимо шаленои и злобнои та ворожои аґітаціи) о 2.599 членôвъ.

Въ протягу одного року приступило до Союза 52 новыхъ Вôддѣлôвъ, зъ котрыхъ 2 т. е. въ Elmira, N. Y. и Sayre, Pa. назадъ навернули ся до Союза, бо переконали ся, що Союзъ е найлѣпша и найсправедливша руско-робôтнича орґанізація.

Опôсля спôмнувъ о тыхъ урядникахъ, котрй причинили ся до взросту и розвою Союза и высказавъ надѣю, що Союзъ до слѣдуючои конвенціи пôднесе ся до 10.000 членôвъ, если не тôлько поодинокй, але всѣ урядники такъ головнй якъ и мѣсцевй, будуть при кождôй способности заохочувати людей вступати въ члены такъ славнои орґанізаціи, якою есть днесь Р. Н. Союзъ. За житя повиннй всѣ ревно працювати не тôлько въ своимъ званю, але въ житю публично-народнôмъ. Тожь обовязкомъ кождого дорослого члена Союза есть и мае бути не тôлько старати ся, щобы Союзъ живъ днесь, але щобы и завтра и въ дальшôй будучности мавъ чимъ жити и своимъ членамъ помагати. До того треба вспôльнои працѣ всѣхъ членôвъ. На конець додавъ, що вôдь 10. децембра 1902 р. не вплынула жадна скарга на головныхъ урядникôвъ.

На тôмъ предсѣдатель контрольнои комісіи закôнчивъ свое справоздане.

(Дальше буде)

Враженя зъ ювилейнои Конвенціи „Р. Н. Союза“.

Прошу примѣстити на стовпцяхъ „Свободы“ отсихъ кôлька стрѣчокъ въ справѣ ювилейнои конвенціи Союза, а въ особенности ювилейного концерту и полученого зъ нимъ комерсу.

Не стану розписувати ся тутъ широко й подрôбно про сю справу, бо о нѣй була уже бесѣда въ попереднôмъ числѣ нашои „Свободы“; хочу лише подѣлити ся зъ ширшою публикою враженями, якй цѣлый перебѣгъ сего руского-американьского свята зробивъ на мене, яко посторонного чоловѣка.

Отже напередъ подобали ся загально зарядженя мѣсцевого комітету въ Шамокинъ, що постаравъ ся заздалегôдь о выгôдне примѣщене прибувшихъ на се торжество делеґатôвъ и иньшихъ гостей. На обохъ зелѣзничихъ дворцяхъ чекало кôлькохъ высланникôвъ комітету, що забирали зъ собою гостей и примѣщували ихъ по перворядныхъ готеляхъ, чи то у своихъ людей, чи у Американцѣвъ або Полякôвъ. Зъ розмовы зъ кôлькома делеґатами и виднѣйшими гôстьми я пересвѣдчивъ ся, що усѣ були зъ примѣщеня вдоволенй и усѣ высказували ся похвально про шамокіньскихъ патріотôвъ, що памятали за найменшй подробицѣ для выгоды посторонныхъ людей.

Торжество розпочало ся, якъ звѣстно, величавою парадою. Въ попереднôмъ числѣ »Свободы« бувъ подробный описъ сеи парады. Що она була величавою й импонучою, о тôмъ не сумнѣвае ся нѣхто, хто бачивъ еѣ на власнй очи, але мабуть жадне на свѣтѣ перо не опише того, що дѣялось въ серци кождого щирого Русина!

Американцѣ и Русины — два свободолюбнй народы — зляли ся въ одну непроглядну фалянґу, щобъ показати свѣтови, якъ высоко они цѣнять свободу гадки и слова. Американьскй Орлы въ полученю зъ рускими Соколами ступали улицями мѣста гордо й смѣло, неначе до бою зъ супостатами цѣлого свѣта. А на самôмъ передѣ, на прапорѣ Союза красувавъ ся рускій Левъ, гордощѣ и колишня слава руского народа. Вôнъ неначе говоривъ до вѣрныхъ Сынôвъ и Доньокъ, що поступали за нимъ: „Гляньте на мене! Я переживъ цѣлй столѣтя! Цѣлй поколѣня потонули въ завзятôй борбѣ за волю, славу й свободу, а я оставъ ся, щобъ доказати усьому свѣтови, що рôдъ рускій не перевѣвъ ся, що вôнъ жие и вѣчно жити-ме. Міліоны вѣрныхъ сынôвъ Руси–Украины вôддали кровь свою, щобъ забезпечити мое истноване; по менѣ топтали дикй орды татарскй, хижй загоны турецкй, а навѣть свои — Славяне — кровь зъ мене пили, але я выйшовъ побѣдоносно, прокинувъ ся по тяжкихъ лихолѣтяхъ, и отсе теперь вкупѣ зъ американьскимъ Орломъ веду васъ, дорогй квѣты, до борбы зъ темнотою, до свѣтла правды й волѣ!“

Слезы тиснули ся до очей всякому, кому доля свого народа лежить на серцѣ. Пробудивъ ся рускій Левъ зъ вѣкового просоня и заяснѣвъ цѣлымъ своимъ блескомъ, але де?... На вôльнôй землѣ Вашинґтона, далеко-далеко вôдъ свого Дому, вôдъ Славутицѣ-Днѣпра, вôдъ широкополыхъ ланôвъ и освяченыхъ рускою к р о в і ю батькôвскихъ могилъ! Чужй люде, Американцѣ дали мѣсце нашому Льву побôчь свого ширококрылого Орла, а тамъ за моремъ, въ старôмъ краю свои „братя“ хотять його приспати и запроторити въ неволю, зъ якои що йно выдобувъ ся. Соромъ и ганьба! Але не пора, панове! Рускій Левъ переживъ не такй уже лихолѣтя, перебуде еще й вашй „братскй“ напасти!.. Не вырвете сердець зъ трийцять-міліонового велитня и не выпете його горячои крови!

По парадѣ вôдбулось торжественне богослужене, а вôдтакъ приступлено до конвенційныхъ нарадъ, що тревали 3½ дня. Заинтересоване було велике: забирали голосъ усѣ священики, урядники Союза и майже усѣ делеґаты, а промовы послѣдныхъ свѣдчили наглядно о тôмъ, що уже й нашъ „меншій братъ“ отрясъ ся зъ галицкого безголовя и починае жити своимъ власнымъ житемъ.

По нарадахъ вôдбувъ ся въ великôй салѣ театральнôй (G. A. R. Opera House) величавый концертъ. Про сей концертъ розписували ся широко часописи американьскй; они не могли начудувати ся, якъ сей — пôсля ихъ гадки — маленькій народъ — мôгъ здобути ся на таку небувалу рѣчь. Зъ промовы Дра Ардана, зô змѣсту пѣсень и зъ выконаня поодинокихъ точокъ довѣдали ся Американцѣ, що сей руско-украиньскій нарôдъ не такій то дуже маленькій, бо числить понадъ 30 міліонôвъ. Они дôзнали ся, що сей нарôдъ мае свою тысячлѣтну исторію, свою чудову пѣсню, що вôнъ колись-то бувъ славный, що боровъ ся хоробро за свои права, що й теперь мае вôнъ въ старôмъ краю тысячѣ интеліґентныхъ дѣячôвъ, що готовй житє свое вôддати за свободу й волю свого поневоленого народа.

По концертѣ вôдбула ся въ церковнôй гали (въ школѣ) вспôльна вечеря, на котру запрошено усѣхъ священикôвъ и урядникôвъ Союза, усѣхъ делеґатôвъ и богато мѣсцевыхъ и позамѣсцевихъ гостей. Обслугували усѣхъ гостей зъ правдивою рускою гостинностію о. Констанкевичь, и пп. Талпашь, Адамякъ, и иньшй.

Що въ такихъ разахъ звычайно бувае, посыпали ся зъ устъ розрадуваныхъ гостей рôжнороднй пѣснѣ й промовы, а вже найбôльше радѣли Американцѣ. Они пôдносили тоасты то въ честь цѣлого руского народа. Старый, сѣдоголовый бурмістръ, симпатична людина, сказавъ мѣжь иньшимъ таке: „Я не вспѣю высказати вамъ, панове, свого вдоволеня за сю торжественну хвилю, яку вы зготовили намъ, Американцямъ и нашому мѣстови. Я певный, що усѣ мои товаришй подѣляють мои почуваня и высказують вамъ моими устами свôй щирый подивъ и вдячность за знаменитый пиръ духовый и за щиру руску гостину. Найбôльше радѣю тому, що нарôдъ рускій (Ruthenian) стоить на такôмъ высокôмъ степенѣ культуры и що вôнъ зъумѣе оцѣнити и выкорыстати ту широку свободу, яка панує на нашôй американьскій земли. Вôдъ нынѣ — ручу вамъ, панове, — станутъ Американцѣ цѣнити нарôдъ рускій такъ, якъ вôнъ на се вповнѣ заслугуе, бо вы своимъ величавымъ святомъ отворили намъ очи и дали ся пôзнати, яко люде свободолюбнй и высоко интеліґентнй. Дай Боже, щобъ колись Русинъ-Американець мôгъ стати президентомъ нашои републики, а мы повитаемо його на тôмъ найвысшôмъ становищи зъ найбôльшимъ вдоволенемъ! Давайте намъ — закôнчивъ свою промову сѣдоголовый старець — якъ найбôльше Русинôвъ до нашого краю, бо прочихъ Славянъ мы собѣ зовсѣмъ не бажаемо!“...

Иньшй гостѣ, якъ пп. Шмидтъ и Шмайда не могли начудувати ся и надякувати ся Шамокинцямъ за таку несподѣванку и они можуть найлучше засвѣдчити, кôлько правды мають нашй противники, накидаючись мокрымъ рядномъ на шамокиньскихъ „радикалôвъ“...

Усѣ гостѣ — а було ихъ понадъ 150 осôбъ — говорили весь часъ лише про параду, про концертъ та про комерсъ. Найбôльше похвалъ дôстало ся Шамокинцямъ, що весь часъ поводили ся дуже солѣдно и обслугували гостей, якъ хто мôгъ и умѣвъ, кождый на власну руку. И справдѣ, тымъ шамокиньскимъ „радикаламъ“ належить ся вôдъ усеѣ американьскои Руси найвысше признане, бо нѣхто, лише они причинили ся найбôльше до звеличеня ювилейного торжества и пôднесли славу руского имени на такій уровень, якій йому дѣйсно належить ся.

На закôнчене выпадалобъ пôднести болай въ части заслуги поодинокихъ осôбъ, що то своимъ неутомимымъ трудомъ зготовили американьскôй Руси такій торжественный и небувалый доси празникъ. Не хочу называти ихъ по имени, бо мабуть и они самй не бажають собѣ сего. Правдивй й щирй патріоты и истиннй народолюбцѣ не роблять нѣчого задля свого „бизнесу“, а цѣле свое житє жертвують радо й безкорыстно для загальнои справы и для славы и звеличеня того народа, зъ помѣжь котрого выйшли.

Честь вамъ тихй, а вытревалй патріоты и щирй дѣячѣ на нивѣ вôдродженя Русинôвъ-Американцѣвъ!

Вдячный нарôдъ запише вашй имена глубоко въ своихъ серцяхъ и перекаже память про вашй подвиги вôдъ рода въ родъ!

Одинъ зъ делеґатôвъ.

„SVOBODA“
(LIBERTY)

The Ruthenian (Little Russian) Weekly published every Thursday at 209–211 Linden Str., Scranton, Pa.

JNO. J. ARDAN, Publisher and Editor.

Terms: Two dollars a year.

Established 1893

Advertising rates furnished on application.

Entered as second-class matter July 16. 1903 at the post office at Scranton, Pa. under the Act of Congress of March 3, 1879.

„Свобода“

часопись для руского народа въ Америцѣ и орґанъ „Р. Н. Союза“, выходить що тыждня въ Четверъ и коштуе:

Въ Америцѣ на рôкъ	$2.00
До старого краю на рôкъ	$2.00
Въ Америцѣ на пôвъ року	$1.00
До старого краю на пôвъ року	$1.00

Оплачувати ґазету треба всегда зъ горы (напередъ).

Грошѣ треба посылати въ реджістрованôмъ листѣ, або через експресовый, або почтовый money order (мони ордеръ). Money order, то е карточку, котру дôстанете вôдъ почтаря або аґента на експресовôмъ офисѣ, пôшлѣть намъ, бо безъ того мы не годни грошей дôстати.

Адресъ:
„SVOBODA“
Box 353,
SCRANTON, PA.

Новый телефонъ Нумеръ 787

Безъименныхъ дописей непринимаемо.

Хто хоче, щобы те, що напише, было друковане въ „Свободѣ“ въ Четверъ, мусить прислати рукопись до Скрентонъ найдальше въ Пятницю вечеръ.

Хто хоче, щобы его адресъ змѣнити мусить подати намъ, кромѣ нового, также свôй старый адресъ.

Замѣтки.

Осьма Головна Конвенція „Соединенія Греко-католицких Русскихъ Братствъ“ вôдбуде ся сего року 18, 19, 20, 21, 22, 23-го Юлія въ Liederkranz Hall, South Clinton Ave., Трентонъ, Н. Дж.

—

После примѣру „Союза“, урядъ „Соединенія“ ухваливъ также купити прапоръ для своеи орґанізаціи.

Въ наслѣдокъ сего прийшло до борбы мѣжь деякими урядниками и членами. Деякѝ мадяроны хотѣли, щобы барва прапора „Соединенія“ була мадярска, але бôльшость обстала за тымъ, щобы барва прапора була руска, сино-жовта и въ сей спосôбъ спасла честь „Соединенія“.

—

Якъ зачуваемо, то конвенція Соед. буде бурлива. Мадяроны вже теперь аґітують всюды и старають ся ужити цѣлого свого вплыву, щобы ще разъ захопити въ свои руки сю орґанізацію. Та ледви се имъ удасть ся. Народъ приходить чимъ разъ бôльше до свѣдомости и не думае провадити раболѣпнои мадяроньскои політики на вôльнôй земли.

Вôдозва

до всѣхъ рускихъ бизнесменовъ, котрѝ займають ся посыланемъ грошей до старого краю.

Братя!

Тяжкій грѣхъ противъ руского народа зробить той, хто вôдъ нынѣ буде посылати грошѣ через иншѝ компанѣ, а не через Рускій Народный Дôмъ въ Америцѣ.

Р. Н. Дôмъ увôйшовъ въ порозумѣне зъ найлѣпшими банками у краю, якъ также зъ ц. к. почтовымъ урядомъ у Вѣдни, такъ, що жадна компанія не мае такои ґваранціѣ якъ Р. Н. Дôмъ.

Въ протягу 10 днѣвъ доручуемо грошѣ краянамъ и то через найблизшу почту адресата.

Р. Н. Дôмъ задоволяе ся якъ найменшимъ зыскомъ, бо числить на се, що буде мати тысячѣ костумерôвъ.

Р. Н. Дôмъ мае знаменито оброблений чартеръ, есть контрольованый через урядъ Спол. Державъ (United States), поставивъ высокѝ бонды и мае дозвôлъ збирати шеры до 100.000.00 долярôвъ.

9 директорôвъ пильнують, щобы дѣловодство ишло правильно и совѣстно. Першій рôкъ дирекція Р. Н. Дому працюе за дармо, щобы пôднести Р. Н. Дôмъ для пожитку и славы американьскои Руси.

Котрый бизнесменъ хоче посылати грошѣ через нашу компанію, най напише листъ на адресу:

Rev. N. Strutynsky,
Box 375, Olyphant, Pa.

а дôстане сейчасъ посылкову книжку.

Нашѝ раты суть таншѝ чимъ усѣхъ иншихъ компаній.

Рускій народъ не повиненъ пôслати анѣ одного цента черезъ такого аґента, котрый не стоить въ зносинахъ зъ Р. Н. Домомъ.

На усѣ грошѣ, якѝ пôшлете через Р. Н. Дôмъ, дôстанете ресітку вôдворотною почтою.

Кожду посылку грошей посылайте чекомъ (або мони-ордеромъ) на адресу:

Rev. N. Strutynsky,
Box 375, Olyphant, Pa.

але на чеку выписуйте имя: John Glowa, Excelsior, Pa.

Де еще нема руского аґента, тамъ най нашѝ люде хапають ся того бизнесу, котрый е дуже легкій и корыстный.

Кождый чоловѣкъ (если тамъ не може бути аґента) може пôслати грошѣ просто до Р. Н. Дому, але най напише письмо, кому вôнъ грошѣ посылае, до якого села и яка тамъ почта.

Грошѣ посылаемо на цѣлу Австрію и Угорщину, а также и до другихъ краѣвъ.

Коли грошѣ въ краю вже доручени, присылаемо аґентамъ повѣдомлене о тôмъ.

Коли усѣ станемо разомъ, заробимо тысячѣ для Матери-Руси и для себе самыхъ! Р. Н. Дôмъ се найпевнѣйша, найлѣпша и найтанша компанія до посылки грошей. Не дайте ся циганити несовѣстнымъ и обманчивымъ компаніямъ.

Не забудьте, ще разъ пригадуемо, на адресу:

На чеку (або мони-ордеръ) пишѣть: John Glova, Excelsior, Pa. а вôдтакъ по сылайте той чекъ (або мони ордеръ) на адресу:

Rev. N. Strutynsky, Box 375,
Olyphant, Pa.

За Дирекцію Руского Народного Дому въ Америцѣ.
Н. Пôдгорецкій, предсѣд.,
Иванъ Ґлова, касіеръ,
Н. Струтиньскій, секретарь.

„Всеславяньскій и журналістичный зъѣздъ въ Ст Луісъ, Мо. та всеславяньскій рухъ въ Америцѣ“.

Пôдъ такимъ заголовкомъ помѣстивъ дня 15. с. м. досыть довгу статю „Hlas“, ческій католицкій тыждневникъ, выходячий въ Ст. Луісъ, Мо.

Авторъ сеи статѣ п. Гинекъ Дôсталъ подае коротку историю всеславяньского руху въ Америцѣ.

Зъ истории сеи выходить, що перше „Славяньске Товариство“ зорґанізовало ся въ мѣстѣ Клівелендѣ, въ стейтѣ Огайо. Причиною заснованя сего товариства было пôсля слôвъ п. Дôсталя тое, що Маряды хотѣли поставити памятникъ Кошутови въ осередку мѣста. Тому оперли ся Славяне въ мѣйскôй радѣ и досягнули того, що памятникъ Кошута стоить въ парку на границяхъ мѣста. Розрадованѝ тымъ Славяне зôйшли ся на мітинґъ 8. Серпня 1902 а опôсля въ 1903 засновали товариство, котре працюе для всеславяньскои идеѣ. Въ выдѣлѣ того товариства мають своихъ заступникôвъ Чехи, Поляки, Словаки, Словѣнцѣ, Хорваты и Москалѣ.

Два лѣта тому коли стало певнымъ, що всесвѣтна выстава вôдбуде ся въ Ст. Луисъ Мо., Славяне замешкалѝ въ згаданôмъ мѣстѣ пôднесли гадку, щобы одень день на выставѣ бувъ святкованый яко всеславяньскій. Опôсля змѣнено сю гадку на скликане всеславяньского и журналістичного зъѣзду, котрый буде вôдбувати ся вôдъ 20 до 23. Вересня сего року.

На тôмъ зъѣздѣ будуть не лишь американьскѝ, але и европейскѝ Славяны.

Скликуючій комітетъ дôставъ листы зъ Росіи, Хорватіи, Польщи, Чехъ и Моравы одобряючѝ и похваляючѝ сей починъ.

Не лишь Славяне, але и вороги Славяньства, Нѣмцѣ та Мадяры звертають увагу на сей зъѣздъ и пишуть, що панславізмъ приходить теперь не зъ надъ Волги, але зъ Америки зъ надъ рѣки Мисисипі.

Дальше пише авторъ, що російско-японьска вôйна причинилась также до розбудженя живѣйшого всеславяньского руху. Въ Ню-Йорку засновало ся „Славяньске Здружене“, котре выпрацювало резолюціи высказуючѝ симпатии для московского народа и вôдперло въ сей спосôбъ напады всѣхъ ворогôвъ Славяньства на Москалѣвъ и Славянъ взагалѣ.

За примѣромъ Ню Йорскихъ Славянъ пôшли Славяне Захôдной Пенсилвеніи и также зорґанізовали „Славяньске Здружене“. Здружене се вôдбуло мітинґъ 2 го Мая въ Алеґені, Па., ухвалило резолюціи згôднѝ зъ резолюціями „Славяньского Здруженя“ въ Ню-Йорку и заслано ихъ зъ телеґрамами президентови Рузвелтови и графови Касині, російскому амбасадорови въ Вашинґтонѣ.

Американьскѝ Славяне будять ся до житя и еднають ся и вже часъ, щобы такъ было, заключае п. Досталь.

Лишь подивѣть ся якъ заховуе ся тутешный урядъ, народъ и преса взглядомъ Славянъ а особливо взглядомъ Росіи! Чехôвъ зовуть циганами, а всѣхъ Славянôвъ варварами. Въ сей спосôбъ не перестануть Англосаксоны вôдносити ся до Славянъ, доки Славяне не злучать ся и не покажуть своеи силы.

Однакъ така злука мусить бути федеративна, въ котрôй буде застережена индивідуальность кождои славяньскои народности.

И на сѣмъ мѣсци зневоленѝ мы, на справедливе жадане Украиньскихъ Малоросôвъ, публично заявити, що комітетъ всеславяньского и журналістичного зъѣзду въ Ст. Луісъ цѣлковито признае народъ малорускій числячій трийцять міліонôвъ за самостôйный народъ славяньскій и яко такій запрошуе его на зъѣздъ, вразъ зъ другими славяньскими народами.

Де мае наступити згода, тамъ не може мати мѣсця нешановане котрого-небудь славяньского народа. Всѣ есьмо сынами одноi матери Славы и тому до Ріґрового „Не даймо ся!“ додаймо наше славяньске „Любѣмъ ся!“

Отсе менче бôльше змѣстъ статѣ п. Гинека Достала, редактора „Hlasu“ и предсѣдателя скликуючого комітету. Позаякъ статя ся зачѣпляе деякѝ предметы о котрыхъ здалобъ ся ширше поговорити — позволимо собѣ подати деякѝ замѣтки до неѣ въ слѣдуючôмъ числѣ „Свободы“.

Іміґрація до Канады.

Зъ причины наближаючихъ ся выборôвъ въ Канадѣ противнѝ собѣ політичнѝ партіи закидають однѝ другимъ всѣлякѝ блуды. Ліберал амъ закидають передовсѣмъ несовѣстне ведене іміґраціи. Такѝ закиды дають ся чути въ засѣдаючôмъ теперь канадійскôмъ парляментѣ и его часописяхъ. На закиды въ парляментѣ вôдповѣвъ оногды міністеръ справъ внутрѣшныхъ, що правительство Канадійске не заохочуе до іміґраціи ремѣсникôвъ и людей посѣдаючихъ певну професію, але всегда говорило и говорить, що найбôльше пожадаными для Канады суть рôльники, фармеры, або тѝ люде, котрѝ хотять и умѣють коло ролѣ працювати.

Єсли вѣрити сему що пишуть деякѝ Канадійскѝ часописи, то положене свѣжихъ іміґрантôвъ въ Канадѣ справдѣ незавидне. Іміґранты прибувають цѣлыми масами и, розумѣе ся, по найбôльшôй части безъ жадныхъ средствъ. Одного дня самыхъ Галичанъ (Русинôвъ) прибуло до Винипеґу 2100 душь. Роботы бракъ, платня низька. На колѣѣ платять по 90 ц. и по долярови на день.

Люде ходять по улицяхъ и зби ають вôдпадки поживы по смѣтникахъ або бочкахъ, що стоять коло реставрацій та склепôвъ зъ овочами. А сплять у бакскарахъ! Такъ дѣесь теперь, а що въ зимѣ буде? Поліція выганяе сихъ людей зъ мѣста, але пытане де они, будучи безъ гроша, мають дѣвати ся, що робити?

Такъ пише оденъ канадіецъ въ часописи „The Voice“. Другій знову радить робôтникамъ не йти дальше на захôдъ вôдъ Винипеґу, заѣхати тамъ не тяжко, але вернути трудно, бо захôдна Канада е пôдъ контролею желѣзницѣ C. P. R. а она вже знае якъ зъ людей шкôру дерти.

Якъ бы тамъ не було певною рѣчею е, що Русины не повиннѝ йти до Канады такими масами якъ сего року и не повиннѝ йти на ослѣпъ, бо чимъ бôльше людей йде разомъ, тымъ тяжше знайти заняте и выживитись, тай не все золото, що ся свѣтить.

Права гомстедовѝ въ Сп. Державахъ.

„Кождый, хто е головою родины, або мае 21 лѣтъ и е горожаниномъ Спол. Держ. або заявивъ урядово охоту стати горожаниномъ Сп. Державъ, мае право взяти собѣ чверть секціи або меншу скôлькôсть управнои землѣ въ однôмъ кавалку, но хто посѣдае бôльше чимъ 160 акрôвъ землѣ въ якôмъ небудь стейтѣ або територіи, не мае жадного права набувати землѣ урожайнои въ Спол. Держ. на основѣ гомстедового закона“. Зъ того параґрафу выходить, що и тѝ могуть собѣ забирати 160 акровый кусень землѣ, котрѝ мають першѝ паперы. Дальшій параґрафъ закона говорить, що той, хто займе такъ званый „homestead“ мусить жити на тôмъ кавалку и управляти його черезъ пять лѣтъ вôдъ часу зголошеня ся, а еслибы на часъ 6 мѣсяцѣвъ вôдъѣхавъ зô свого кавалка, стративъ бы до него право. Коли вже тыхъ пять лѣтъ проминуло, дотичный кольоністъ мусить еще разъ въ два роки пôзнѣйше подати потрѣбный доказъ, що на тôй землѣ жие и еѣ управляе, доперва тогды дôстане на землю патентъ и земля та перейде на його власность. Кождый такій осадникъ, котрый забере собѣ „homestead“ мусить на нѣмъ усадовитись въ протягу 6 мѣсяцѣвъ вôдъ того дня, въ котрôмъ зголосивъ ся по землю на „Land Office“. На бôльше якъ на 6 мѣсяцѣвъ може вôддалити ся осадникъ зъ землѣ тôльки въ дуже важныхъ случаяхъ, именно: колибъ потерпѣвъ неурожай, еслибъ тяжко захорѣвъ або лучилось ему иньше яке нещасте, задля котрого не мôгъ бы выживити своеи родины, або еслибы осадникъ потерпѣвъ наслѣдкомъ пожежѣ лѣса.

Вôдозва

до всѣхъ американьскихъ Русинôвъ въ справѣ выгравки зиґарка на дохôдъ маючои ся будовати рускои церкви въ St. Louis, Mo.

Слава Йсусу Христу!

Дорогѝ Братя и Сестры!

На просьбу церковного Комітету въ St. Louis, Mo. Головный Народный Комітетъ (Народный Фондъ) въ Америцѣ узнаючи потребу, абы цѣла американьска Русь помогла горстцѣ Русинôвъ въ St. Louis, Mo. здвигнути свôй рускій Храмъ Божій, рѣшивъ устроити перту все-американьску выгравку прехорошого золотого зиґарка на дохôдъ маючои ся будовати тамъ рускои церкви. Тикетъ коштуе 10 ц. Выгравка вôдбуде ся въ недѣлю дня 7 н. ст. септембра 1904 р. о годинѣ 5 по полудни въ гали п. А. Валевского 172 Sidney Str. St. Louis, Mo! — Длятого просимо всѣ нашѝ рускѝ парафіи, братства, священикôвъ и щирыхъ Русинôвъ Американьскихъ, щобы не вôдказали помочи и чимъ скорше щобы замовляли тикеты (роз. за готôвку) пôдъ адресою: „Narodnyj Fond“ P. O. Box 108 Jersey City, N. J.

Грошѣ (чеки, моней ордеры) за тикеты выписсвати на имя касіера Нар. Фонду „John Glowa, Excelsior, Pa“, и высилати тіиже пôдъ адресою: „Narodnyj Fond“ Box 108 Jersey City, N. J. Менче якъ 10 тикетôвъ не розсылае ся. — Выльосованый нумеръ (тикетъ) буде оголошеный въ своимъ часѣ въ „Свободѣ“ и властитель того тикету отримае зиґарокъ!

Вôдъ Головного Народного Комитету въ Америцѣ:
О. М. Стефановичь предс. Pittsburg, Pa.
Иванъ Ґлова, касіеръ, Excelsior, Pa.
о. М. Пôдгорецкій, секр. Jersey City, N. J.

Выдѣловѝ:
Ал. Трембачь, Yonkers, N. Y.
о. Ал. Улицкій, Ansonia, Conn.
Гавр. Дзядикъ, Derby, Conn.
о. Н. Струтиньскій, Olyphant, Pa.

Папа — Полякъ.

Польскѝ ґазеты пишуть, що теперѣшный папа Пій X. походить зъ польскои родины. Одна польска ґазета пише ось що: Въ склепѣ купця Спихальского въ Опельнъ на Шлезку явивъ ся оденъ селянинъ и оповѣдавъ, що въ Будапештѣ есть монахиня, родомъ зъ Боґушиць.

Вона просила свою родину, щобы прислала ѣй деякѝ родиннѝ паперы. Ходить о родину Кравцѣвъ, бо дѣдъ чи прадѣдъ папы мавъ называти ся „Krawiec“ и походити зъ Боґушиць. Давно мавъ вôнъ выеміґрувати до Италіи и тамъ прозвали его Sarto (Кравець).

Що чувати въ свѣтѣ.

РЕПУБЛИКАНЕ зобранї теперь на Нацiональнôй Конвенцiи въ Чикаґо въ цѣли поставленя кандидатôвъ на урядникôвъ, якихъ мають выбирати сеи осени. Кандидатомъ на президента буде найправдоподôбнѣйше теперѣшный президентъ Рузвелтъ. Хто буде кандидатомъ на мѣстопрезидента сего на разѣ ще не знати. Республиканцѣ задумують поставити въ свою проґраму змѣну теперѣшнои тарифы.

Послѣднї телеґрамы доносять, що кандидатомъ на мѣсто-президента буде Фербенксъ зъ Индiяны.

ВЪ Арґентинѣ выбухло повстане въ провинцiи San Luis. Повстанцѣ взяли до неволѣ губернатора сеи провинцiи.

СПÔРЪ о границю Британьскои Гуіяны межь Анґлiею а Бразилiею зôставъ свого часу вôдданый королеви италiйскому до розсудженя якъ судiѣ мировому. Король вже рѣшивъ сей спôръ и выдавъ свôй вырокъ въ користь Анґлiи.

БОБРIКОФЪ, ґенералъ-ґубернаторъ Финляндiи зôставъ постриленый зъ револьвера 16. с. м. о 11-ôй рано, коли входивъ до финьского сенату въ Гелсинґфорсъ. Пострѣливъ его адвокатъ Шауманъ. Одна куля поцѣлила его въ живôтъ, друга въ шiю. Шауманъ сейчасъ вôдобравъ собѣ жите. Бобрiкофъ умеръ слѣдуючого дня, помимо операцiи.

Бобрiкофъ зôставъ именованый ґенералъ-ґубернаторомъ Финляндiи въ Цвѣтни 1899 р. Бувъ се чоловѣкъ деспотичный и жорстокiй, котрый не вагавъ ся уживати якихъ небудь средствъ, щобы лишь чимъ скорше змосковщити Финляндiю. Передовсѣмъ переслѣдувавъ вôнъ финляндску пресу, недозволявъ Финляндцямъ емiґрувати за границю, уживавъ козакôвъ до усмирюваня забурень та демонстрацiй, выганявъ деякихъ людей въ кражь безъ найменчои причины и т. п. Въ Цвѣтни минувшого року царь надѣливъ его необмеженою властiю такъ, що вôнъ ставъ майже паномъ житя и смерти кождого чоловѣка, що живъ у Финляндiи. Якъ населене вôдносилось до него и его русифiкацiйнои политики видно хочь бы зъ сего, що коли въ Цвѣтни 1902 покликано зъ округа Гелсинґфорсъ 857 рекрутôвъ до службы, то явилось зъ нихъ лишь 56.

Бобрiкова хотѣли убити ще минувшого Грудня але безуспѣшно, ажъ теперь закôнчивъ вôнъ свое деспотичне панованє.

Шауманъ належавъ до Фiнляндскои народнои партiи и бувъ сыномъ сенатора.

ПЕРДIКАРИСЪ и Варлей, два Американцѣ, котрыхъ держить у неволѣ мароканьскiй опришокъ Раісулi, еще не выпущенï. Бачучи, що султанъ Мароко згодивъ ся на першï его условiя, Раiсулi ставляе чимъ разъ то новï жаданя. Хоче примѣромъ, щобы султанъ забезпечивъ певнѣсть житя ему и его товаришамъ въ 4 провинцiяхъ, щобы выпустивъ его приверженцѣвъ зъ вязницъ, щобы попрештувавъ деякихъ его ворогôвъ и щобы Сполученï Державы заґварантували ему, що султанъ сповнить все, що обѣщевъ. Сполученï Державы не хотять давати такои ґваранцiи. Можливо, що тѣ переговоры потягнуть ся ще довго, а еси султанъ не зробить всего, що Раiсулi жадае, то можливо, що згаданï 2 Американцѣ зôстануть убитï.

ВАРШАВСКIЙ ґенералъ-ґубернаторъ зôставъ спаралiжованый, коли довѣдавъ ся про смерть Бобрикова.

Росiйске мiнiстерство справъ внутрѣшныхъ выдало такï поясненя въ справѣ подѣй варшавскихъ 13-го Мая-: Товпа народа зôбрана, щобы приглядатись огневи, не хотѣла розôйтись на зазывъ полiцiи. Тогды завôзвано козакôвъ, котрыхъ товпа привитала камѣнемъ и стрѣлами зъ револьверôвъ. Козаки вôдповѣли пальбою и убили одного чоловѣка а 6 покалѣчили. Двайцять шѣсть козакôвъ зôстали раненï камѣнемъ.

Вôйна на далекôмъ Сходѣ.

Баронъ Стакелберґъ, комендантъ росiйскихъ вôйскъ высланый Куропаткиномъ въ цѣли тамованя походу японьскихъ вôйскъ, телеґрафувавъ до Петербурґа, що коло Вафанґавъ почалась битва зъ Японцями 14-го с. м. около полудня. Японцѣ напали лѣве крило Москалѣвъ, однакъ не вдѣяли нѣчого. Москалѣ понесли досыть поважнï втраты. Вафанґавъ лежить около 55 миль на пôвночь вôдъ Портъ Артура. Чого властиво хотять Японцѣ идучи на пôвночь се годѣ знати. Сподѣють ся, що они хотять достатись до Ню-Чванґъ и очистити зовсѣмъ пôвостровъ зъ Москалѣвъ. Однакъ такiй поступокъ зъ ихъ стороны дуже небезпечный, бо якъ знатоки говорять, Куропаткинъ може ударити на японьскiй центеръ и розтяти ихъ армiю на двѣ части. Пôсля вѣстей зъ Петербурґа показуе ся, що неправдою е бутôбы Москалѣ заняли назадъ Саiматша. Противно Японцѣ находять ся и дальше въ посѣданю сеи мѣсцевости. Неправдою е також, якъ доносять въ Петербурґа, будьтобы Москалѣ вырѣзали до ноги 2 баталiоны Японцѣвъ на Гаі-Ченґъ дорозѣ, або щобы Москалѣ втратили въ японьскôй засѣдцѣ 800 людей.

Японцѣ фортифiкують ся въ Фенґъ Ванґъ Ченґъ, щобы мали де боронитись въ разѣ програной.

3000 Японцѣвъ посуваесь на пôвнôчь пôдъ Гуапъ-Дiанґъ-Сiянґъ 30 миль вôдъ Саiматша.

Зъ Портъ Артура доносять 8. с. м., що Японцѣ держать ся здалека вôдъ фортôвъ та що настрой обляженыхъ е дуже добрый. Музыка грае що дня въ парку — населене веселе.

14. с. м. зôстали покликанï на вôйну резервы казаньского, кiевского, московского и воронежского вôйсковыхъ округôвъ.

Росiйскï вôйска стануть уживати американьскої патра на рекомендацiю лайтнанта Бодкiна.

Петербурска вôйскова часопись „Разведчикъ" пише, що положене Японцѣвъ на сушѣ слабше супротивъ положеня Москалѣвъ. Портъ Артуръ и Владивостокъ не взятï а головна росiйска армiя въ Лiао Янґъ стае чимъ разъ сильнѣйша. Помимо сего — каже „Разведчикъ" — Японцѣ страшный ворогъ, страшный своимъ фанатизмомъ. Жите се для нихъ играшка. Єсли потреба, тысячѣ зъ нихъ падуть трупомъ, щобы свою цѣль осягнути.

Пôдчасъ закладаня мiнъ при входѣ до Портъ Артура въ ночи 13 с. м. наступила експльозiя, въ наслѣдокъ котрои зôставъ ушкодженый корабель „Таiгоку" и згинули два японьскô офiцеры и 7 людей. Мѣжь офiцерами згинувъ також лайтнантъ Ода, що выналѣзъ специяльнï японьскï мiны и своими способностями принѣсъ немалу користь японьскôй фльотѣ коло Портъ Артура.

Зъ Лондону телеґрафують, що въ разѣ еслибъ Росiя втратила Портъ Артуръ, то Анґлiя втратила бы свôй портъ Веi-Гаi-Веi, бо пôсля угоды зъ Хинами Анґлiя мае право лишь такъ довго Веi-Гаi-Веi держати якъ довго Росiя держить Портъ Артуръ.

Телеґрамы.

Токiо 14. Три росiйскï военнï кораблѣ мабуть зъ Владивостоцкои фльоты, бачили коло острова Окi. Росiйскiй корабель Новiкъ вразъ зъ 10 противъ торпедовцями выплинувъ зъ Портъ Артура але бувъ змушеный вернути назадъ до порту.

Тiенъ Теiнъ 15-го. Сорокъ тысячь москалѣвъ перейшло 13 с. м. черезъ Ташi-Чавъ, 20 миль на полудне вôдъ Ню Чванґъ, мабуть на вôдсѣчь Портъ Артурови.

Чiфу 15. Въ ночи 13 с. м. можь було бачити 28 миль на полудневый захôдъ вôдъ Портъ Артура дуже численну военну фльоту.

Сеулъ 15. Днесь рано владивостоцка росiйска фльота стрѣляла на якiйсь корабель мабуть американьскiй Огайо, недалеко Японьского побережа. Думають, що Владивостоцка фльота хоче доконче получити ся зъ Портъ Артурскою.

Лондонъ 16. Битва пôдъ Вафанґавъ продовжаесь. Москалямъ въ части поводить ся, але втратили 308 людей. Москалѣ мали знищити 3 скадроны японьскои кôнноты. По сторонѣ Японцѣвъ е 20 тысячь жовнѣрôвъ.

Петербурґъ 16. Доносять, що цѣла армiя около 50 тысячь людей пôдъ командою японьского ґенерала Надзу иде противъ Стакелберґа. Головна сила Стакелберґа зôсредоточена въ Каi Чавъ, 20 миль на полудне вôдъ Ню Чванґъ. Стакелберґъ мае поважну силу вôйска пôдъ собою. Росiя укривала до послѣднои хвилѣ число своихъ воякôвъ на пôвостровѣ Лiао Тунґъ.

Шанґаi 16. Владивостоцкï кораблѣ зôстали знищенï коло острова Цумiма, або утѣкли на всхôдъ.

Лондонъ 16. Въ Сеулѣ кружить поголоска, що Японьска фльота звела битву зъ Владивостоцкою фльотою коло Фусанъ и упкодида кôлька росiйскихъ кружлякôвъ.

Петербурґъ 16. Тутъ оголошено телеґраму Куропаткина, котра звучить: Ґенералъ Стакелберґъ доносить що 15 с. м. его вôйска стоили битву зъ Японцями. Японцѣ мали чисельну перевагу. Втраты великï, але ще докладно не звѣстнï. Пôдчасъ битвы третя и четверта батерiя першои артилерiйнои бриґады зôстала порубана на кусенѣ японьскими картачами. Зъ 16 гарматъ 13 полишено на поли. Росiйскï вôйска цофнули ся на пôвнôчь. Ся битва знову доказала высшôсть японьскои артилерiи. Доносять, що двѣ Японьскï дивiзiи посувають ся зъ Сiю Янъ хотячи ґенералови Стакелберґови зайти дорогу. Єслибъ имъ се удалось, вôйско Стакелберґа булобъ засуджене на певну загладу.

Специяльна депеша зъ Вафанґавъ доносить, що Москалѣ кôлька разôвъ вôдперли Японцѣвъ, але вкôнци мусѣли уступити въ сторону Вантсiаленъ 30 миль на пôвнôчь вôдъ Вафанґавъ. Куропаткинъ доносить, що въ битвѣ 14 с. м. Москалѣ втратили 20 офiцерôвъ и 311 людей. Японцѣ мали втратити 1000 людей.

Петербурґъ 16. Ходить поголоска, що въ битвѣ пôдъ Вафанґавъ Москалѣ втратили 4000 людей. Битва була дуже завзята.

Росiя купила въ Швецiи кôлька транспортовыхъ кораблѣвъ, значить Росiя мае все на думцѣ послати балтiйску фльоту на всхôдні воды.

Токiо 16. Японцѣ кажуть, що Москалѣ зневажили ихъ хоругвы, а то въ сей спосôбъ, що несли японьску фляґу, черезъ що японьска артилерiя взяла ихъ за своихъ и не стрѣляла на нихъ.

Росiйска владивостоцка фльота затопила два японьскï кораблѣ перевозовï Гiташi и Садо. Сталось се 15 с. м. о 10-ôй рано коло острова Iкi. Военныхъ росiйскихъ кораблѣвъ було три. Они стрѣлили на нихъ и застановили а опôсля пôдложили пôдъ нихъ торпеды и затопили. На обохъ тыхъ корабляхъ було 1400 японьскихъ жовнѣрôвъ. Зъ тыхъ 1000 затонуло, решта вспѣла выратуватись а капитана корабля Садо и кôлькохъ другихъ людей взято до неволѣ. Вразъ зъ тыми двома кораблями затопились многï конѣ, припасы и амунiцiя. Другï перевозовï кораблѣ, що ѣхали разомъ, побачивши завчасу небеспеченьство — поутѣкали.

Петербурґъ 16. Владивостоцка фльота повернула вже назадъ до порту. Росiйскiй кружлякъ „Баґатыръ" такъ ушкодженый, що возьме кôлька мѣсяцѣвъ, щобы его направити.

Лондонъ 17. Куропаткинъ ѣде зъ Лiао Янґъ, щобы обняти команду надъ армiею оперуючою противъ Портъ Аутура.

Владивостокъ 17. Ґенералъ Лавровъ, комендантъ тутешного форту остерѣгае цивiльныхъ людей, щобы завчасу вынесли ся зъ мѣста.

Петербурґъ 17. Тутъ думають, що Стакелберґъ втративъ въ битвѣ пôдъ Вафанґавъ около 1000 людей.

Ню Чванґъ 17. Два Греки кажуть, що Японцѣ высадили богато вôйска кôлька миль на полудне вôдъ Каi Гавъ и що 16 с. м. пополудни була велика битва недалеко сеи мѣсцевости.

Индiянополисъ 17. Г. Фулеръ, военный кореспондентъ часописи Indianopolis News, зôставъ спôймамый черезъ Москалѣвъ и вôдставленый до Портъ Артура зъ завязаными очима, де посадили его до вязницѣ.

Токiо 19. Японьскiй транспортовый корабель Идзумi зôставъ затопленый 15 с. м. черезъ Владивостоцку фльоту недалеко острова Оціма. Часть японьскои фльоты пôдъ командою Камiмуры пустилась въ погоню за росiйскими кружлякамы и стараесь ихъ спôймати.

Чiфу 19. Зъ хиньскихъ жерелъ доносять, що Японцѣ взяли оденъ фортъ Портъ Артура зъ стратою 1000 людей.

Петербурґъ 19. Зъ Мукденъ телеґрафують, що Японцѣ атакували Портъ Артуръ, але зôстали вôдперті зъ великими втратами. Куропаткинъ пôславъ двѣ дивiзiи вôйска на помôчь Стакелберґови.

Петербурґъ 20. Владивостоцка фльота вспѣла выминути японьскï кораблѣ и прибула щасливо назадъ до порту. Ґенералъ Ґернґросъ втративъ 2030 жовнѣрôвъ и 87 офiцерôвъ.

Лiао Янґъ 20. Велика битва веде ся коло Каi Гау. Наслѣдки ще не звѣснï.

Петербурґъ 20. Курокi и Оку задумують злучити ся разомъ и знищити армiю Стакелберґа. Японцѣ цофають ся назадъ и опускають деякï позицiи на пôвночи.

Токiо 20. Японцѣ кажуть, що пôдъ Вафанґавъ згинуло понадъ 2000 Москалѣвъ, але росiйскï втраты вразъ зъ полонниками доходять 10 тысячѣвъ людей.

Ню Чванґъ 20. Росiйскiй офiцеръ раненый въ битвѣ пôдъ Вафанґавъ розказуе, що страты Москалѣвъ будуть выносити около 7000 людей. Японцѣ, якъ звычайно, не выявляють своихъ втратъ.

Лондонъ 20. Пôсля урядового звѣту, выданого въ Мукденъ, Москалѣ втратили въ Вафанґавъ 17 офiцерôвъ и 519 людей въ убитыхъ, 97 офiцерôвъ и 1988 раненыхъ и 12 офiцерôвъ и 973 людей взято въ неволю.

Вашинґтонъ 20. Тутъ довѣдують ся, що Японцѣ задумують облягати Портъ Артуръ зовсѣмъ новою армiею, котра буде пôдъ комендою ґенерала Ноґi и мае бути высаджена недалеко Портъ Артура. Першого Юнiя Японцѣ зъгромадили 26 транспортовыхъ кораблѣвъ, щобы на нихъ всадити тую армiю и перевезти на поле битвы. Кораблѣ затопленï Владивостоцкою фльотою мабуть перевозили часть сеи армiи.

Всѣ другï вôйска що находять ся на пôвостровѣ, мають лише недопускати Москалѣвъ, еслибъ тѣ шли на вôдсѣчь Портъ Артурови.

СПРАВЫ „СОЮЗА".

Головный Урядъ „Р. Н. С." на роки 1904—1906.

Головный предсѣдатель — КОНСТ. КИРЧОВЪ, 140 Essex Str. Jersey City, N. J.
Головный секретарь — С. ЯДЛОВСКІЙ Box 76, Jersey City, N.J.
Головный касіеръ — АЛЕК. ШАРШОНЬ, 524 Pine & Franklin St. Shamokin, Pa.

Ихъ заступники:

Мѣсто-предсѣдатель.........С. Митренко OLYPHANT, PA.
Заст. секретаря ....Йос. Кульчицкій BALTIMORE, M. D.
Заст. касієра ....А, Янковичь MC ADOO, PA.

Радні:

А. Валевскій..............St. Louis, MO.
А. Семаницкій.................Trauger, Pa.
Ник. Дембицкій......mahanoy Plane, Pa.
К. Кобанъ.................Olyphant, Pa.
Ал. Сорока.................Plymouth, Pa.
Иванъ Парилякъ......New York City, Pa.

Ихъ заступники:

Ив. Сенько....................Jessup, Pa.
Ив. Посипанко.............Mc Adoo, Pa.
Ник. Домбровскій...........Eleanor, Pa.

Контрольна комісія:

О. А. Улицкій............Ansonia, Conn.
Мих. Турковскій ....McKeesRocks, Pa.
Ив. Воргачь...............Mt. Carmel, Pa

Головный організаторъ:

о. Н. Подгорецкій, box 31, Jersey City, N.J.

За 70 центôвъ на мѣсяць

Союзъ платить 600 доляровъ посмертного за мужа, а 300 долярôвъ за жену и другій запомоги въ разѣ иншихъ нещасныхъ выпадкôвъ.

Въ Союзѣ можете убеспечити вашй дѣти за тандй грошѣ якъ де инде а посмертне за нихъ достанете больше якъ деинде.

ОГОЛОШЕНЄ.

ВП. П. СЕКРЕТАРЄ СОЮЗА!

Прошу разъ на все собѣ запамятати, що грошѣ належачи до Р. Н. Союза вписуе ся на имя: Alex Sharshon, treas., Shamokin, Pa., а не на мое имя, только тй моні ордеры и чеки выписаній на имя Alex Sharshon засылайте просто до мене а я самъ вôдошлю до касієра.

Пригадую § 9 статутôвъ „Союза", на пôдставѣ котрого члены приступаючй до „Союза" а маючй высше 40 лѣтъ мають до трохъ мѣсяцѣвъ по вступленю предложити менѣ метрику уродженя.

ПОСМЕРТНЙ ВѢСТИ.

ПАВЛИНА ГУЛИКЪ, жена Андрея Гуликъ, члена Р. Н. Союза вôд. 85. Гейзлтонъ, Па., упокоила ся 26. мая б. р.

Вѣчная память!

ЗАЯВА.

Симъ посвѣдчаю, яко делеґатъ Братства Успенія Пр. Богородицѣ въ Northampton, Pa. на VIII. ювиленну конвенцію „Союза", що все, що написане въ ч. 21. „Правды" про конвенцію „Союза" есть вôдъ початку до конца ложь и остатне циганьство.

Стефанъ Цапъ,
Членъ Общества Русскихъ Братствъ.
Catasauqua, 13. Юнія, 1904.

Рухъ въ вôддѣлахъ Р. Н. С.

ПОВѢДОМЛЯЮ

всѣхъ членôвъ нашого братства св. Андрея въ Бреславъ, Па., вôддѣлъ 30, що пôврôчный мітинґъ вôдбуде ся дня 26-го Юнія о 2-ôй годинѣ пополудни. На мітинґу буде прочитане справоздане касове за послѣдныхъ шесть мѣсяцѣвъ. Будемо такожь принимати новыхъ членôвъ до братства за $1.50 вступного а до Р. Н. Союза пôсля статутôвъ; будуть и другй важнй справы до полагодженя. Тожь напоминаю всѣхъ Братôвъ, щобы ся появили на той мітинґъ и выровнали свôй довгъ; котрый членъ не появить безъ важнои на тое причины, заплатить кару 50 центôвъ; а котрый бы членъ nоявивъ ся въ пяномъ станѣ и робивъ баламуту буде строго караный.

Панько Ленъо, секретарь.

ПОВѢДОМЛЕНЄ.

Симъ повѣдомляемо всѣхъ Русинôвъ мешкаючихъ въ околици Ansonia, Derby, Shelton, Seymour и Waterbury, Conn., що Братство св. АА. Петра и Павла въ Ansonia, Conn. буде принимати въ мѣсяцю Юнію и Юлію новыхъ членôвъ за пôвъ вступного. Хто хоче пристати до згаданого Братства нехай прийде на мітинґъ, котрый вôдбуває ся в остатню Недѣлю въ мѣсяцю. Братя спѣшѣть, выкористайте ту добру нагоду та забеспечѣть себе и родину. Братя вступайте громадно до Братства и до Р. Н. Союза, бо тамъ наша сила.

За Урядъ Братства:
Алексій Горбаль, предсѣд.,
Петро Пелешь, секр.,
Михайло Грицко, касієръ.

ПОВѢДОМЛЯЮ,

що до братства св. Йоана Хрестителя въ McKeesport, Pa. буде принимати ся въ Червню — вступъ тôлько за 50 ц. Сли хочешь кождый Русине забезпечити ся на дальшу будучность, то приходи и впиcуй ся для добра свого.

Т. Каськовъ, секретарь.

ПОВАЖАНЙ СЕКРЕТАРЄ СОЮЗА!

Всѣ непроданй календарѣ Союза просимо звернути до конця Червня 1904 Редакціи „Свободы".

Русины!

Сли хочете бути сталымъ передплатникомъ мѣсячныхъ книжочокъ „Слово" то вытнѣть сю карточку, вложѣть еи до коверты зъ моніордеромъ на $1.50 и зашлѣть до: Rev. St. Makar, Box 13, Mt. Carmel, Pa.

Посылаю $1·50 яко пренумерату на просвѣтнй книжочки „Слово".

Имя и прозвище:

....

Докладный адресъ:

....

....

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

Червень.

23	Ч.	Тимотей
24	П.	† Вартол. и Варнака
25	С.	Онуфрій и Петръ
26	Н.	Акилина мучениця
27	П.	Елисей пророкъ
28	В.	Амосъ и Єронимъ
29	С.	Тихонъ

— ОСТОРОЖНО зъ аґентами! Три дѣвчины зъ одного словацкого села Тренченскои вармедѣ, пôдмовленй аґентомъ, выбралисъ въ Нѣмеччину на зарoбокъ. Однакъ въ Нѣмеччинѣ, аґентъ забравши вôдъ нихъ грошѣ, десь щезъ, и полишивъ дѣвчата на ласку божу. Самй дѣвчата не могли дати собѣ рады въ чужôмъ краю, и щобы не згинути зъ голоду мусѣли просити о милостиню. Тогдѣ арештувала ихъ полиція и вôдвела ступасомъ до Угорщины.

— СТРАШНА пригода. Въ Mount Holly, N. J. пôзно въ ночи повертавъ одинъ робôтникъ до дому. Его 16-лѣтный сынъ хотѣвъ настрашити батька, сховавъ ся отже въ темнôмъ покою и нагло выскочивъ. Батько думавъ, що се якій злодѣй напавъ на него, въ одной хвили вытягнувъ нôжъ и пробивъ на смерть власного сына. Яка розпука огорнула батька, коли въ убитôмъ пôзнавъ свою дитину!

— ВÔДВАГА военныхъ репортерôвъ. Всякй вѣдомости зъ поля вôйны достаемо черезъ репортерôвъ, котрыхъ оплачують великй часописи. Про вôдвагу тыхъ репортерôвъ розказують рôжнй дива. При концѣ мая, коли озеро Байкалъ зачало розмерзати, власти вôйскові остро заборонили не то ѣзду саньми по озерѣ, але навѣть ходити пѣхотою, щобы лѣдъ не заломивъ ся и люде не потонули ся. Двохъ французскихъ репортерôвъ хотѣло якъ найскорше достати ся на другій бôкъ озера, на поле битвы — а позаякъ треба было того часу, щобы озеро обôйти, тому они ненадумуючись, взяли коня зъ санками и въ ночи пустили ся въ дорогу. За кôлька годинъ добили до другого берега. Въ тôй хвилѣ, коли высѣли на берегъ, лѣдъ на озерѣ зачавъ пукати и потворивъ ледовй горы.

— ВЪ селѣ Рѣчицяхъ, равского повѣта згорѣло 36 селяньскихъ загрôдъ. Шкода выносить около 80.000 коронъ. Мало хто бувъ заасекурованый.

— У ЛЬВОВѢ, въ Галичинѣ, мае бути консулъ Сполученыхъ Державъ зъ рочною платою $2.600.

— ПЕНСИЛВЕНІЙСКА желѣзнича компанія въ Алтуна, Па. знову выпалила зъ роботы 400 робôтникôвъ. Въ сей способъ въ протягу одного мѣсяця выпалила ся компанія 2700 робôтникôвъ. Тй, що зôстали въ роботѣ працюють лишь 4 дни въ тыждни по 8 годинъ на день.

— ПРИЗНАВЪ ся. Шѣстьдесятьлѣтный старецъ В. Майлсъ зъ Канзасъ Сиці, Мо. зôставъ спаралѣжованый и лѣкарѣ сказали ему, що вôнъ не пожие вже долго. Тогды Майлсъ пôшовъ на полицію и признавъ ся, що 19 лѣтъ тому назадъ убивъ одного чоловѣка. О сей злочинъ пôдозрѣвали другого якогось Морфі, котрый зôставъ засудженый на дожизотну вязницю и просидѣвъ невинно въ кримінали вже высше 18 лѣтъ.

— КУРОКІ — Полякъ. Славного японьского ґенерала Курокі присвоюють собѣ Поляки. Кажуть, що его дѣдо звавъ ся Курковскій а бабка его була Японка. Взагалѣ Поляки люблять рахувати мѣжъ своихъ кождого чоловѣка, котрый чимъ небудь вôдзначивъ ся.

— ВЖЕ зъ попередныхъ чиселъ знають читателѣ „Свободы" що польскій судъ у Львовѣ засудивъ п. Михайла Петрицкого редактора „Гайдамакôвъ" на три мѣсяцѣ арештy за се що въ своей часописи дуже остро выступивъ проти польского панованя въ Галичинѣ. Проти сего засуду внѣсъ п. Петрицкій вôдкликъ до найвысшого трибуналу у Вѣдни. Однакъ якъ довѣдуемо ся, найвысшій трибуналъ, въ котрôмъ засѣдають самй Поляки а тôлько лишь одинъ Русинъ, узнавъ п. Петрицкого виннымъ пôдюджуваня Русинôвъ проти Полякôвъ — а що до вымѣру кары, застерѣгъ собѣ еще право до намыслу. Ось така то польска справедливость въ Галичинѣ. Польскимъ редакторамъ вôльно писати и найбôльши брехнѣ якъ примѣромъ про розрухи гуцульскй, а якъ Русанъ напише невинну правду, то за се саджають его сейчасъ до арешту.

— НА будову руского театру у Львовѣ зложено въ цвѣтни с. р. на книжочку вкладкову ч. 800. Краевого Союза кредитового у Львовѣ 6.161.36 кор. Разомъ зложено досі на ту книжочку 23.662.4 кор.

— ЗАМАХЪ на Лямсдорфа. Зъ Петербурга доносять про замахъ на россійского міністра заграничныхъ справъ ґр. Лямсдорфа, якого допустивъ ся б. офіцеръ вôдъ гузарôвъ кн. Долгоруковъ. Міністеръ Лямсдорфъ проходжувавъ ся по городѣ въ товариствѣ кн. Оболеньского. Наразъ приступивъ до него кн. Алексѣй Долгоруковъ и по кôлькохъ словахъ почавъ его бити палицею. Кн. Долгоруковъ пояснюе, що побивъ міністра за его політику, котра спричинила теперѣшну войну и загнала Росію въ цѣлый рядъ нещасть. Зате Лямсдорфъ каже, що Долгоруковъ старавъ ся вымантити вôдъ него грошѣ, а стрѣпувши ся зъ вôдмовою, кинувъ ся на него и побивъ палицею. Напасника арештовано, а позаякъ лѣкарѣ признали его за божевôльного, на приказъ царя умѣщено его въ заведеню для божевôльныхъ.

Ґде єсть?

Хто хоче шукати своихъ краянôвъ черезъ нашу ґазету, мусить заплатити 25 центôвъ за кожде оголошене напередъ.

ДЕ ЄСТЬ?

Максимъ Шляхтичь, родомъ зъ Фльоринки, пов. Грибôвского, маючій 45 лѣтъ. Тому три роки бувъ въ Passaic, N. J., потôмъ пôйшовъ десь коло Elizabeth. N. J. Хто бы знавъ о нѣмъ зволить менѣ донести.

Mr. Damian Luczkovets,
359 Nepperhan Ave.,
Yonkers, N. Y.

Адресы вызначнѣйшихъ рускихъ часописей въ старôмъ краю.

„Буковина" (3 разы тыжднево) $4.00 на рôкъ, ул. Петровича ч. 2. Чернôвцѣ, Bukowina, Austria.

„Воля" (соціяліст. тыждневникъ) $1.00 на рôкъ, ул. Ліндого ч. 8. Львôвъ, Galicia, Austria.

„Гайдамаки" (тыждневникъ) $2.00 на рôкъ, ул. Баторія ч. 24. Львôвъ.

„Дзвінок" (для дѣтей, 2 разы на мѣсяць) $1.50 на рôкъ, пл. Стрѣлецка ч. 6. Львôвъ.

„Діло" (дневникъ), $10.00 на рôкъ, улиця Баторія ч. 24. Львôвъ.

„Комар" (гумористичн., два разы на мѣсяць) $2.00 на рôкъ, ул. Собѣщины ч. 8. Львôвъ.

„Літ. Наук. Вістник" (разъ на мѣсяць) $4.50 на рôкъ, ул. Чарнецкого 26. Львôвъ.

„Новий Громадський Голос" (2 разы на мѣсяць) $1.00 на рôкъ, ул. Чарнецкого 26. Львôвъ.

„Поступ" (тыждневникъ) $1.50 на рôкъ, Коломыя, Народный Дôмъ І. пов., Galicia, Austria.

„Промінь" (2 разы на мѣсяць) $1.50 на рôкъ, Вашкôвцѣ н. Ч. Bukowina, Austria.

„Руслан" (дневникъ) $8.00 на рôкъ, пл. Домбровского ч. 1. Львôвъ.

„Ruthenische Revue" (2 разы на мѣсяць) $1.50 на рôкъ, Gersthoferst, 32. Wien, Austria.

„Свобода" (тыждневникъ) $1.00 на рôкъ, ул. Баторія 24. Львôвъ.

Наука - се сила.

„Свобода" роздасть зовсѣмъ безплатно 12 курсôвъ Мѣжнародныхъ Кореспонденційныхъ Школъ, тымъ 12 дѣтямъ, дѣвчатамъ або хлопцямъ, котрй до дня 1-го Сентембра 1904 зберуть найбôльшу суму грошей на Рускій Народный Фондъ въ Америцѣ.

Курсы тй суть слѣдуючй:

1. Курсъ стеноґрафічный обнимаючій: спелование, краснопись, граматику, інтерпункцію, писане листôвъ и стеноґрафію.
2. Курсъ книговодства (bookkeeping), складаючій ся зъ науки аритметики, краснописи, поединчого и подвôйного книговодства, отвираня, замыканя и змѣны гандлевыхъ книжокъ та модерныхъ офисовыхъ методôвъ.
3. Курсъ стеноґрафічный.
4. Курсъ подвôйного книговодства.
5. Курсъ низшои и высшои аритметики.
6. Курсъ низшои аритметики.
7. Курсъ спелования.
8. Курсъ краснописи.
9. Курсъ композиціи и реторики.
10. Курсъ граматики.
11. Курсъ писаня листôвъ.
12. Курсъ исторіи Сполученыхъ Державъ.

Тй курсы, котрй коштують разомъ кôлькасотъ долярôвъ, роздасть „Свобода" 12 рускимъ дѣтямъ зовсѣмъ безплатно, яко нагороду за ихъ патріотизмъ.

Всѣ курсы суть въ анґлійскôмъ языцѣ.

Убѣгати ся о тую нагороду могуть дѣвчата и хлопцѣ зô Сполученыхъ Державъ и Канады, бо Мѣжнародный Кореспонденційнй Школы мають ученикôвъ по цѣлôмъ свѣтѣ и учать при помочи кореспонденціи, значить каждый може въ ихъ школѣ учитись сидячи таки у себе дома, безъ взгляду на се де мешкае. Може учитись не перериваючи своеи роботы, учитись такъ скоро якъ ему часъ на се позваляе.

Збирати грошѣ на Р. Нар. Фондъ могуть дѣти не лишь самй, але также черезъ своихъ приятелѣвъ и знакомыхъ. Одначе всѣ грошѣ зôбранй въ першій чи другій способъ — повинна лишь сама дитина вôдсилати, щобы можна знати на чій рахунокъ тй грошѣ записовати.

Всѣ зôбранй грошѣ пôдуть до касы Руского Народного Фонду въ Америцѣ. Грошѣ треба высилати зô списомъ жертводателѣвъ и именемъ того хто ихъ посилае не до „Свободы" а просто на адресу Narodnyj Fond, Box 108, Jersey City, N. J., а на чекахъ та моніордерахъ выписовати имя John Glowa, treasurer.

Грошѣ посилайте сейчасъ, коли ихъ зберете. Всѣ грошѣ, якй прийдуть до дня першого Сентембра будуть разомъ зсумованй а надгороды достануть тй дѣти, котрй прислали найбôльшу суму грошей за тй 3 мѣсяцѣ.

До працѣ, дѣти, до працѣ! Збирайте самй и просѣть другихъ, хочьбы и старшихъ, щобы збирали на ваше имя грошѣ на Рускій Народный Фондъ въ Америцѣ. Збирайте при кождôй нагодѣ нехай, и одна хвилька марно не пропаде а такъ не тôлько зробите добре дѣло, але и заслужите собѣ славу та поможете собѣ самимъ и другимъ дôйти до науки, до просвѣты.

37

Всячина.

ХЛѢБОРОБСКІ СПОЛКИ НА УКРАИНѢ.

II.

Усьо выглядае инакше въ думцѣ и на папери, а инакше въ практицѣ, въ житю. Хочь М. Левитській орґанізуючи артелѣ, не основувавъ ся на самôмъ теоретичнôмъ мѣркованю, але выходивъ вôдъ дѣйсныхъ потребъ житя, та розпитувавъ самыхъ селянъ, що треба внести въ договоръ, а що неможливе, всежъ таки деякі пункты показали ся въ практицѣ трудными до переведеня.

Найтруднѣйшимъ до выконаня пунктъ той, пôсля якого треба всю худобу держати въ однôмъ дворѣ, задля далекости помешкань спôльниковъ. Окрôмъ того деколи члены спôлки не хочуть будувати спôльныхъ будинкôвъ, бо они дôстануть ся господареви двора, де будуть поставленi. Одна зъ хибъ спôлокъ выплывае ще зъ того, що землѣ спôльниковъ розкиненi дуже далеко, такъ що тяжко обробляти ихъ у купѣ. Але спôльники деякихъ спôлокъ мають надѣю позбивати свои пайки до купы.

Переходячи до корыстей що ихъ спôлки приносять, треба попередъ усього зазначити, що сварки при подѣлѣ лучають ся у нихъ дуже рѣдко. Друга рѣчь, що незвычайно пôдносить вагу спôлокъ, се розумне ужите пожичокъ и запомогъ. Тутъ анѣ оденъ грôшь не иде марно. Взагалѣ матеріяльнi запомоги приносять у спôлцѣ бôльше хôсна и скорше полѣпшають економічный станъ, анѣжь въ поодинокôмъ господарствѣ. Въ р. 1895. передъ удѣленемъ пожички, мали спôлки 308 коней та волôвъ вартости 7.814, а вже у 1898 р. число се зросло до 909 коней та волôвъ на суму 25.230. Такъ само потроило ся за тыхъ 3 роки и проче майно спôлокъ. Приглядаючи ся зъ близька до роботы спôлковои, Левитській пересвѣдчивъ ся, що така спôлка

1) вытворюе мôцне господарство, спосôбне до заведеня рôльничихъ полѣпшень,

2) забезпечуе необходимi засобы до житя,

3) збôльшуе продукційнi (вытворчi) силы народа,

4) змôцняе платнi силы народа, а тымъ самымъ а) забезпечуе сплату податкôвъ, б) чинить неможливымъ нагромаджене недоплатъ, в) допомагае до бôльшого розвитку крамарства та промыслу,

5) вплывае корысно на здоровле людности, бо при спôльнôй роботѣ нема тои надсильнои натуги и змореня,

6) дôстае лекше пожички и певнѣйше ручить за нихъ, якъ поодинокій господарь,

7) взагалѣ спôлка не допускае до розвою сѣльскои бѣдноты, пролетаріяту.

Обôкъ сего въ послѣдныхъ рокахъ завдяки заходамъ М. Левитського, зачали завязувати ся по селахъ также консумційнi спôлки. Такi спôлки купують собѣ найпотрѣбнѣйшi товары (харчѣ и т. и.) зъ першихъ рукъ вôдъ гуртовникôвъ и черезъ се обминають вызискъ сѣльскихъ крамарôвъ-Жидôвъ и мають за малу цѣну свѣжi товары. Не меньшій хосенъ приносять спôлки, що займають ся рубанемъ лѣса, а задовольнивши деревомъ свои потребы, продають его зô значнымъ зыскомъ.

Признаючи спôлкамъ величезне значѣне у матеріяльнôмъ пôдвигненю народа, не треба думати, що спôлки се якiйсь вселѣкъ, що мае вызволити хлѣборобôвъ вôдъ усѣхъ соціяльныхъ та економічныхъ злиднѣвъ. Якъ сказавъ самъ Левитській; „Спôлка — се милиця (ходѣльниця), що запомагае пôдняти ся пôдупалому хлѣборобови; якъ тôльки вôнъ почуе себе дужимъ, милиця непотрѣбна“. Спôлка не вѣчна, она лише часова помôчь и якъ усяка помôчь буде непотрѣбна, коли тѣло одужае. Такъ думали про спôлку и самi спôльники, коли по розвязаню одной спôлки, прiйшли до Левитського дякувати ему за те, що навчивъ ихъ, якъ выбити ся зъ бѣды. „Вже на другiй разъ будемо знати, що, та якъ робити“.

НЕДУГИ НА ВÔЙНѢ.

Статистика дотеперѣшныхъ военъ доводить, що зъ числа жовнѣрôвъ, котрыхъ нестало въ рядахъ боевыхъ, ледви ¼ частина стала ся неспосôбна до борбы въ наслѣдокъ ранъ вôдъ куль, а ¾ знищивъ ворôгъ могучѣйшій вôдъ гарматъ и карабiнôвъ — недуги.

Рѣчь зовсѣмъ природна. Кожде згромаджене людей на однôмъ мѣсци вытворюе ненормальнi вôдносины гиґієнічнi а заразомъ можнôсть розширеня заразливыхъ недугъ. Тымъ бôльше мусить се дѣяти ся на вôйнѣ, де конечнôсть приневолюе до зношеня найтяжшихъ морозôвъ або спекъ, де неразъ треба спати на вогкôй земли, де трудно вôдокремлювати недужихъ вôдъ здоровыхъ, де не завсѣгды можна вôдповѣдно вôдживлювати ся, де врештѣ цѣлый духовый устрôй чоловѣка, вѣчно потрясеный, мае меньшу силу вôдпорну на недуги.

При тôмъ усѣмъ здоровле и силы жовнѣрôвъ нищать въ страшный спосôбъ тяжкi маршѣ. Пригадаймо собѣ, що кождый пѣхотинець мусить двигати на собѣ 80 фунтôвъ ваги. Зъ тяжкою торнѣстрою на плечахъ и карабіномъ, що впивае ся йому въ плечѣ, мусить вôнъ переходити неразъ сотки кільометрôвъ и не вôльно ему зважати на се, що обувъ ранить ему ноги, що пôтъ покрывае цѣле тѣло, а хмары пороху запирають вôддыхъ.

Історія наводить страшнi примѣры вынищеня армiи хоробами и надмѣрною втомою. Зъ тримiлiоновои армiи Ксеркса выгинула въ походѣ на Грецію майже половина. Наполеонъ закидôйшовъ до Москвы, стративъ ⅔ своеи армiи.

Въ кримскôй вôйнѣ зъ загального числа жовнѣрôвъ французскихъ, пôсланыхъ до Росiи, згинуло 20.240 вôдъ ранъ, а 75.375 вôдъ недугъ.

Въ вôйнѣ турецко-росiйскôй зъ 1877 р. на загальне число 737.355 жовнѣрôвъ въ армiи росiйскôй було 36.455 раненыхъ и убитыхъ, а 83.446 згинуло вôдъ епiдемiи.

Сѣ числа говорять найлѣпше про смертнôсть на вôйнѣ.

Найстрашнѣйшою епiдемiею, що нищить армiи пôдчасъ вôйны, є тифъ черевный и плямистый. Пôдчасъ вôйны кримскои умерло на сю недугу 17.000 людей въ армiи французкôй, а 43.985 въ вôйнѣ турецко-росiйскôй.

Побôчь тифу ширить ся на вôйнѣ десинтерія. Въ вôйнѣ кримскôй хорувало на неѣ 7.882 анґлiйскихъ жовнярôвъ а умерло 2.143.

Крôмъ того навѣстують армiи малярія и шкорбутъ, а давнѣйше ще джума и холера. Въ часѣ пруско-австрiйскои вôйны зъ 1866 р. холера, занесена вôйскомъ до Чехъ, забрала тамки 120.000 людскихъ жертвъ!

Отъ яке то добро вôйна. Не тôльки що поглочуе безъ числа мiлiонôвъ, вытисненыхъ податками, не тôльки що руйнуе и пустошить землѣ и людске майно, але й забирае тысячѣ тысячѣвъ людского житя! А за що? Зъ якои причины? Для якихъ цѣлей?

Зъ „Поступу“.

СМѢШНЕ.

Священикъ до школяра: „Скажи менѣ сыну, що треба робити, абы до неба прийти?“

Школярь: „Треба умерти“.

*

Панъ: „Василю! що то за примха въ покою засмердѣла, якъ бы хто свиню смаливъ?“

Слуга: „То прошу пана, недопалокъ зъ циґара вамъ въ бороду впавъ“.

*

Священикъ: „Люде добрi! До вашои церкви така зла дорога, що ажь страхъ дивити ся. Чижь то не грѣхъ и не соромъ для васъ?

Ґазда: „Правда що соромъ, але грѣхъ вѣдай не є, бо и въ святôмъ письмѣ стоить, що дорога до щастя, правдива дорога є терниста и камениста“.

*

Мама до доньки: „Иди до другои хаты, бо до мене прийде дохторъ, а ты при тôмъ не потребуешь бути.“

Донька: Мамо, лишѣть мене, бо я хочу видѣти. Тато казали, що васъ дохторъ лишь за нôсъ водить, а я хочу видѣти якъ.

*

„Що то за диво Грицуню, що тебе татко що дня трѣпае?

Грицьо: А, бо татко дужшiй вôдъ мене“.

JOHN J. CAMPTON

Католицкій похоронникъ.

Винаймае тано керичѣ — ту и на околицю. —

410 WEBSTER STR., - SHAMOKIN PA.

ГАВРІИЛЪ МАЛИНЯКЪ

WHOLESALE

Cor. Franklin & Spruzheim Sts. SHAMOKIN, PA.

Мае завсѣгды на складѣ свѣже, добре пиво въ великихъ и малыхъ бочôнкахъ зъ найлучшихъ броварôвъ, горѣвки и лікеры найлѣпшого ґатунку.

Братя! замовляйте у свого!

РУСКІЙ КРАВЕЦЬ

Въ Шамокінъ, Па. мешкае рускій кравець

ПЕТРО КУЗМИЧЪ

425 N. Shamokin str.

Робить вôнъ всякій убраня мужескій складно и дешево. Хто у него замовить убраня, нѣколи того не пожалуе.

СЕМАНЪ МИТРЕНКО

готельничій

на River st., OLYPHANT, Pa.

Хочешь выпити гарненько?
Запытай ся де Митренко;
Готель, виску, пиво мае,
Повній склянки доливае.
Є цигара, є и галя
На мітинги, на забавы:
Тамъ посидишь, погуляешь,
Вчуешь неодно цѣкаве, —
А що выпьешь, то знай брате,
Пôде дальше, якъ у пяты!

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ

Д. ГОЛОДА

38 Green str., JERSEY CITY, N.J.

Каждый Русинъ маючій яку небудь потребу въ Ню Йорку, чи въ околици, повиненъ вступити до того готелю, бо тутъ достане найздоровшій и найтаншій напитки всякого рода и пораду. де най лучше купити шифкарту.

Dr. F. J. Meek,

(МИКОЛАЙЧИК.)

СПЕЦИЯЛІСТ СЛАБОСТЕЙ ЖІНОЧИХ, ДИТЯЧИХ І ВЕНЕРИЧНИХ.

Жени при пороґі діставоть особливої опіки.

Офіс: 227 N. Shamokin Str. SHAMOKIN, PA. | Телефон Nr. 1673

Юліянъ Копистяньскій

(Julian Kopystianski)

424 Shamokin Str., ШАМОКІНЪ, ПА.

Первородный салюнъ рускій. — Найлѣпшій напитки можна ту достати, якъ: пиво на шклянки и бутельки, вина розмаитого ґатунку, горѣвки досконалй, цигара дуже добрй.

Спѣшѣть Братя Русины до свого братчика Юлька!

Выроблае братскій маніля, шапки, вôдзнаки, хоругвы, уніформы.

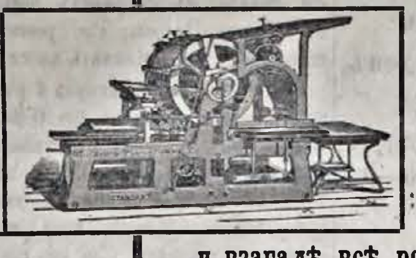
Цѣнникъ и пробы высылае даромъ.

Можете писати до насъ по руски, словеньски або польски.

R. H. Morgan, 23 N. Main str. SHENANDOAH, PA

Друкарня „Свободы“

ВЫКОНУЄ:

ТИКЕТЫ, на пікніки, балѣ, выгравки, представленя, ПАПЕРЫ листовй, КОВЕРТЫ для братствъ и поодинокихъ людей, СТАТУТЫ братскй, КНИГИ параф. и братскй, КНИЖКИ колекторскй, братскй и т. п., ПЛЯКАТЫ, ЦИРКУЛЯРЪ

и взагалѣ всѣ роботы друкарскй

!!!СТАРАННО, ТАНО И НА ЧАСЪ!!!

АДРЕСЪ: SVOBODA, BOX 353, SCRANTON, PA.

ИВАНЪ ГЛОВА

JOHN GLOVA (POSTMASTER)

— въ —

Excelsior, Pa.

ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.

Всякй потребнй рѣчѣ до житя, якъ также можна купити убраня майнерскй и звычайнй.

Посылае также грошѣ до всѣхъ частей свѣта, скоро, тано и беспечно.

Продае шифкарты.

Не вôдъ нынѣ вже знають люде солідного Ивана Глову.

Оденъ зъ найбôльшихъ броварôвъ въ Америцѣ.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПОСÔБЪ, БЕЗЪ ВСЯКИХЪ ПРИМѢШОКЪ.

Хто лишь разъ покоштуе сего пива, то иншого вже не хоче пити.

Голова вôдъ него нѣколи не болить, бо есть здорове и поживне.

НЕ ТРЕБА ЄГО ЗЪ РЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.

E. ROBINSON'S SONS,

LAGER BEER BREWERY,

435 to 455 N. 7-th Str.

SCRANTON, PA.

Telephone calls: General Office 2333. Night Call 4854.

ПЕРША РУСКА БУЧЕРНЯ ВЪ SCRANTON, PA.

Михайла М. Югаса

314 THIRD STREET

Хочешь купить добре мясо,
Шинку чи смачныхъ ковбасъ,
Не трать брате грошей й часу,
Лишь пытай ся, де бучеръ Югасъ.

Вôнъ всѣлякé мясо мае,
Зъ людьми красно розмовляе
И порусни, по словеньски,
По англицки и по польски.

Зъ него Русинъ, бучеръ славный,
Къ доброй справѣ всегда справный,
За рускій народъ крѣпко стоить,
Вражды людской ся не боить.

Тожь Русинамъ треба знати,
Що его тре пôдпирати;
Красно знаешь, въ паперъ запакуе,
Бучерня чиста, якь се серце радуе.

Мы, Русины не жалуемо,
Вôдъ Югаса все мясо купувати будемо,
Бо вôнъ у Scranton найлѣпше мясо мае,
О томъ кожда дитина навѣть добре знае:

Тожь милй братя, нѣкуда ся не волочѣть,
До найлѣпшого бучерня до Югаса ходѣть
Добре, тано, справедливо
Чисто, смачно и уп'тиво!

ВЕЛИКІЙ КОМПАНІЧНЫЙ СТОРЪ

Russian Mercantile Co Ld.

— въ —

SHAMOKIN, PA., 327 Shamokin st.

Найбôльшій рускій компанічный сторъ въ Америцѣ. Заложеный ще въ роцѣ 1889, а теперь побôльшеный, украшеный и на ново урядженый. Новый дôмъ великій, красный, котрый компанія купила 1896 року за $18.000 доказуе, що може компанічна робота. — Всѣ розумнй Русины належать до тои компаніи, купують зô свого власного стору значить, спомагають самыхъ себе. — Мѣсячно обертае сторъ сумою $5,500.00

Заряджують нимъ:

Н. Габура, М. Колодѣй.

Гей Русины! чи знаете вы дорогу до дешевого и доброго купна? Она веде просто до

Юрія Хиляка

въ OLYPHANT, PA.

Вы его певно добре знаете. Въ него знайдете одинокій, найдешевшій, найлучшій и найподрібнѣшій сторъ з убранями. Купите добре „шифкарту“ и скоро а безпечно пôшле вамъ грошѣ до старого краю. Не гадайте однакъ, що то вже все — нѣ! Вôнъ мае ще найпарадлѣйшій салунъ въ мѣстѣ пôдъ назвою:

Anthracite Hotel.

Тамъ доперва погостите ся, якъ въ рôдной бабки на весѣлю.

SOCIALISM is the coming issue in politics. You may be for it or against it, but in either case you need to understand it, and so you need to read

The International Socialist Review

Ask your newsdealer for it or send 30 cents for a three month's subscription and a copy of Socialism and Farmers. No free copies.

CHARLES H. KERR & COMPANY. Publishers 56 FIFTH AVENUE, CHICAGO

ГАРМОНІЄ!

Найлѣпшй, найсильнѣйшй и найтаншй гармоніи можете достати у мене. — Пишѣть по великій цѣнникъ зъ образками, въ котрôмъ найдете машинки до друкованя, годинки, що кукають и грають, гуслѣ, басы, кларнеты, краевй файки, бритвы, печатки и много другихъ новыхъ а потребныхъ рѣчей.

S. KELTONIK, PUNXSUTAWNEY, PA.

РЕСТАВРАЦІЯ И КАВЯРНЯ

TROMETTER'S

(Трометерь)

при Рединьскôмъ дипѣ въ Shamokin, Pa.

Снѣданя, Обѣды, Вечерѣ

Въ каждôмъ часѣ можна достати такъ горячй якъ и зимнй перекуски. Потравы прилагоджени на европейскій спосôбъ, дуже смачно. Услуга солідна. Окремй комнаты для родинъ. Найлучшй вина, пива, лікеры, горѣвки и всѣ можливй напитки. Цѣна дуже мала.

ОТВОРѢТЬ ОЧИ И ЧИТАЙТЕ,

А ЩО ПРОЧИТАЄТЕ, ТО ТОЄ ДОБРЕ ЗАПАМЯТАЙТЕ.

Кто буде тримавъ ся тыхъ кôлька вершôвъ, той скорыстае богато.

Єсли сте хвори, то уважайте на тое, якому докторови даете лѣчитись. Суть докторы, котрй оголошують себе за краевыхъ и Богъ знае за якихъ ще тамъ — и хвалять ся, що они можуть вылѣчити Русинôвъ. Такй докторы лѣчать звычайно краянôвъ такъ, що беруть вôдъ нихъ великй грошѣ, але помочи ніякой неможуть дати, понеже мало мають вѣдомости и практики.

Не вѣрте тымъ докторамъ, котрй оголошають ся, що кончили студія въ Вѣдни, Парижѣ, Льондонѣ и т. д., бо се пмовѣрне баламучене легковѣрныхъ краянôвъ щобы ихъ вызыскати.

Єсли отже потребуєте лѣкарской помочи, то зголосѣть ся до добре звѣсного и правдивого лѣкаря, котрый уже вылѣчивъ тысячи людей, чимъ далъ довôдъ, що заслугуе на довѣріе и добре имя, якимъ гордить ся и тымъ власне є:

Профессоръ Коллинсъ.

Вôнъ лѣчить всякй слабости, такъ внутрѣшнй якъ и верхнй зъ великою зручностію. При тôмъ застерѣгае прозорливôсть тымъ паціентамъ, котрй были лѣчени тыми докторами, котрй беруть ся лѣчити а не вылѣчать, щобы на часъ удали ся до него. **Профессоръ Коллинсъ** мае свôй властный великій заводъ для лѣченя хорыхъ пôдъ назвою:

PROFESSOR COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE.

Той заводъ лѣченя величае ся добрымъ именомъ по цѣлôй Америцѣ. Где только не пôйдете всюда за него почуете и всюда знайдете людей, котрыхъ **Проф. Коллинсъ** вылѣчивъ зô всякихъ тяжкихъ и небезпечныхъ недугъ.

Єсли Васъ други лѣкарѣ неможуть вылѣчити, то зголосѣть ся зъ довѣріемъ до ПРОФ. КОЛЛИНСА особисто або пишѣть до него по руски. Вôнъ зъ опису познае рôдъ и причину слабости и можете быти певнй, що Васъ вылѣчить. Єсли ваша слабость покаже ся невылѣчимою, то вôнъ нехоче вôдъ Васъ ани одного цента.

Не выдавайте грошѣ на всякй патентови лѣкарства, и не наражайте Ваше здоровле на небезпеченьство а єсли сте хорй, то безъ ваганя пишѣть до ПРОФ. КОЛЛИНСА, бо єсли вôнъ Вамъ непоможе, то дармо Вамъ удавадись до другихъ лѣкарôвъ.

Не звертайте уваги на обманьчивй оголошеня, бо они Вамъ здоровле не дадуть; здоровле Вамъ може привернути тôлько той, що посѣдае добру практику и знае лѣкарства.

Проф. Коллинсъ мае тысячи листôвъ вôдъ выздоровленыхъ паціентôвъ, котрй ему дякують за выздоровлене. Ось подаемо где котрй зъ тыхъ листôвъ:

Нестравность, вомѣты, твердый жолудокъ и т. д.

Поважаный пане Коллинсъ! Зъ вдячностію повѣдомляю васъ, що лѣкарства вôдъ васъ я получила и пе неужилам всѣхъ, понеже не было потреба, бо по кôлькохъ ужитяхъ, почуламъ ся цѣлкомъ здоровою и щастливою, тожь прошу приймѣть слова правдивой вдяки! Я за разомъ буду старатись якъ найбôльше розширити межи знаемыми вашу лѣкарску вѣдомôсть и правдиве лѣчене всякихъ недугъ. Цѣлую Васъ сердечно. Зъ поважанемъ, **Марія Бугуцка**, 706 Exchange Str., Buffalo, N. Y.

Вылѣченый зъ застарѣлой жолудковой слабости.

Дорогій пане Проф. Коллинсъ! Дякую вамъ найперше за труды и добродѣйство, що были сте ласкавы вылѣчити мене зъ тяжкой жолудковой слабости, на котру терпѣлъ я бôльше якъ чотыри роки и нѣгде помочи достати немогъ емъ тôлько у васъ. Єслибъ не вашa помôчь, то певно мусѣлъ бы я закôнчити свое житє. Я хотѣлъ до васъ писати, але мия другй вôдмовили, що вы мене не въ станѣ вылѣчити. Нынѣ однакъ я переконавъ ся, що тôлько вы можете вылѣчити навѣть и тыхъ, котрй на тысячи миль суть вôдъ васъ вôддаленй. Буду молити Бога за ваше здоровле. **Тома Горчинскій**, 41 Ohio St., joliet. Ills.

Єсли мешкаете далеко, то опишѣте Вашу слабость въ листѣ и зашлѣть до ПРОФ. КОЛЛИНСА, а вôнъ Вамъ вôдповѣсть чи Васъ може вылѣчити и єсли такъ, то Вамъ пôшле лѣкарства що Васъ вылѣчать.

Єго заводъ є каждого дня вôтворєный вôдъ 10. год. рано до 5. год. по пол. Въ вôвторокъ и пятницю вôдъ 7. до 8. вечеръ. Пишѣть по руски пôдъ адресою:

PROF. DR. E. C. COLLINS,

New York Medical Institute,

140 W. 34th Street, New York, N. Y.